

Hrušica pri Jesenicah –
Po večletnih prizadevanjih tako Avstrije in Jugoslavije so minuli petek, 9. novembra, na Belem polju zbrneli delovni stroji pri izgradnji predora skozi Karavanke. Investitor izgradnje južnega dela predora je republiška skupnost za ceste, letosno leto pa bodo opravili pripravljalna dela, z vrtinami v Karavanke pa začeli spomladni prihodnje leto. Predor bodo po predvidevanjih gradili štiri leta, tako da bo že leta 1984 odprt za cestni promet iz Evrope, skozi Jugoslavijo in proti Bliznjemu in Srednjemu vzhodu. — Foto: F. Perdan

XXXII. Številka 89

GLAS

Nosilci: občinske konference SZDL
Kranj, Radovljica, Škofja Loka
Izdaja: Časopisno podjetje
Kranj - Glavni urednik Igor Slavec
Naravn. urednik Andrej Žalar

ASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Zvezni kancler dr. Bruno Kreisky in predsednik zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović v kranjskogorskem hotelu Kompas, kjer sta na prvih pogovorih o gospodarskem sodelovanju med Avstrijo in Jugoslavijo. — Foto: F. Perdan

Kaj je bolj prav?

Izdelarsko in poslovno leto se izteka. Mnogi kolektivi so že prenovečenih obračunih poslovanja obravnavali tudi možnosti predvidevanja za zaključek leta in pripravili plane za naslednje leto sedanjega srednjoročnega načrta. Pojem dohodka je v zavest slehernega delavca v združenem delu, saj je od takrat, kako odvisen osebni dohodek, pa tudi redne mesečne akonci. Če smo dobro gospodarili, pri tem mislim predvsem na rezervnost in ekonomičnost poslovanja in manj na »uspešnost« načrta, tudi višina naših OD. Zadovoljni smo, kadar smo dobile skladno z gibanjem življenjskih stroškov. To pa ne pomeni, da nam pogosto naše organizacijsko, delovno in poslovno potrebujemo. Inflacija, kateri pa mi sami z »ustreznim« dviganjem naših proizvodov pomagamo k njenemu bujnemu razcvetu. Vendar se nam ob pripravljanju naših planov za naslednje leto dve dilemi oz. se nam ponuja kot skušnjava naslednja: ali naj ne bi že takoj v januarju enostavno »popravili« načrt za 20%, kolikor se za drugo leto predvideva dve življenjski stroški ter temu primerno izvesti tudi sosednje ukrepe, torej vnaprej deliti nekaj, kar je sicer planiran, ali pa se realizirano (čez leto pa bo kar bol!). Nekateri kolektivi prakticirajo, in imajo preko celega leta »trdne, stabilne« OD, ki jih ne spremeni trenutni poslovni položaj. OZD in ne glede na trenutni rezultat. S tem sicer povzročijo dokaj težav drugim organizacijam, ki svoje nagrajevanje uravnavajo sproti rezultatom od sprotnih rezultatov gospodarjenja, vendar se na to ne morejo, ker imajo svojo politiko, ki se je v vseh dosedanjih letih v praksi dokaj obnesla.

Vendar je sprašujem: ali je to resnično tudi prav, in kaj je podlilo, če bi tako prakso posneli še vsi ostali kolektivi?

I. S.

DOGOVORIMO SE

SEJAKRANSKE OBČINSKE SKUPŠCINE

Na 6. in na 7. strani objavljamo gradivo za zasedanje vseh dvojnjake občinske skupščine. Delegati bodo obravnavali osnutek o politiki izvajanja družbenega plana kranjske občine v tem letu, osnutek republiške resolucije, uresničevanje družbenega plana kranjske občine v zadnjih štirih letih in izhodišča za oblikovanje porabe v prihodnjem letu. Na seji bo govorila tudi o urbanističnega načrta za Jezersko in detajlnega urebanističnega krajne skupnosti Zalog.

IZBOROV ŠKOFJELOŠKE OBČINSKE SKUPŠCINE

Na 6. in na 7. strani objavljamo gradivo za zasedanje vseh dvojnjake občinske skupščine. Delegati bodo med drugim raziskati o stanju in možnosti razvoja kmetijstva v občini Škofja Loka, osnutek resolucije o uresničevanju družbenega plana občine Škofja Loka za leto 1980.

Predor Karavanke:

Prometna vez prijateljstva dveh držav

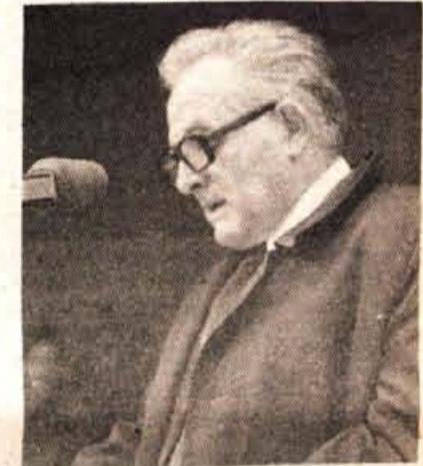
Uradna slovesna otvoritev del pri izgradnji predora Karavanke – Dr. Bruno Kreisky in Veselin Djuranović o nadalnjem gospodarskem sodelovanju Avstrije in Jugoslavije – Srečno vsem graditeljem predora na avstrijski in jugoslovanski strani Karavank

JESENICE – Po večletnih prizadevanjih o izgradnji cestnega predora skozi Karavanke so se minuli petek uradno začela dela pri izgradnji predora tako na jugoslovanski kot na avstrijski strani. Slovesne otvoritve so se udeležili zvezni kancler dr. Bruno Kreisky, koroški deželni glavar Leopold Wagner, avstrijski minister za promet Karl Lausecker ter drugi predstavniki avstrijske vlade, z jugoslovanske strani pa predsednik Zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović, predsednik izvršnega sveta skupčine SRS dr. Anton Vratusa, predsednik zveznega komiteja za promet in zveze Ante Zelić, predsednik republiškega komiteja za promet in zveze in predsednik jugoslovanskega dela komisije za cestni predor skozi Karavanke Livij Jakomin ter drugi.

Predsednik zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović in avstrijski zvezni kancler dr. Bruno Kreisky sta se najprej sestala v hotelu Kompass v Kranjski gori, kjer sta začela pogovore o sodelovanju obeh sosednjih držav. Nato pa so se visoki gostje odpeljali na Hrušico pri Jesenicah, kjer jih je ob prisotnosti številnih občanov Jesenice in okolice najprej pozdravil predsednik občinske skupčine Slavko Osredkar. Slavko Osredkar je izrekel prirščno dobrodošlico uglednim gostom in poudaril željo vseh, da bi izgradnja karavanškega predora potekala nemoteno in v skupno zadovoljstvo vseh.

Z njim je povzel besedo avstrijski minister za promet Karl Lausecker, ki je poudaril pomen izgradnje predora, ki pomeni nadaljevanje evropskih prometnih poti proti bližnjemu in srednjemu vzhodu ter povezuje obe sosednje države, tako Avstrijo in Jugoslavijo, ki sta pripravljeni reševati prometne povezave s skupnimi močmi in z medsebojnim razumevanjem.

Nadaljevanje na 16. str.

Predsednik zveznega komiteja za promet in zveze Ante Zelić je spremljal o pomembnosti izgradnje predora Karavanke, ki je najpomembnejši objekt na jugoslovanski cesti Bratstva in enotnosti.

Mogočen steber kulture

Delavsko prosvetno društvo Svoboda Tone Čufar z Jesenic, ki letos praznuje šestdeset let delovanja, je minuli petek počastilo svoj jubilej s slavnostno akademijo – Prireditev v jeseniškem gledališču je bila zgovoren dokaz plodnega društvenega razvoja

Jesenice – Obiskovalce šlavnostne akademije ob 60. obljetnici ustanovitve DPD Svoboda na Jesenicah, med njimi so bili Vencelj Perko in

PREDDVOR – V petek, 9. novembra, popoldne je bil v Preddvoru pri Kranju sestanek gorenjskih gospodarskih skupščin s članom Zveznega izvršnega sveta in zveznim sekretarjem za zunanjost trgovino Metodom Rotarem, o vprašanju zunanjetrgovinske politike Jugoslavije in njenih ekonomskih odnosov s tujino. V živahnih, tehnih in kritičnih razpravah so sodelovali mnogi predstavniki gorenjskih proizvodnih in trgovskih organizacij zdržanega dela, ki so ponujali tudi rešitve za sedanje težave pri usklajevanju zunanjetrgovinske bilance. Na zastavljenih vprašanjih in predlogih, ki zadevajo pristojnosti republike Slovenije, je odgovarjal član Izvršnega sveta skupščine SRS Jernej Jan, sicer pa sta tako Metod Rotar kot Jernej Jan v svojih izvajanjih podprla prizadevanja gorenjskega gospodarstva za izvoz proizvodov, storitev in tehnologije. — I. S.

nekateri drugi predvojni pa dolgoletni člani Svobode, predstavniki delavskih društev z avstrijske Koroške, prejšnji dobitniki Čufarjevih plaket in družbenopolitični delavci iz jeseniške občine, je v uvodu pozdravil Joža Varla, ki že četrt stoletja vodi društvo. V slavnostnem govoru je opisal pomen in vlogo jeseniške Svobode v bitki za osvobajanje človeka in dela, označil pomembne dejavnike v dolgoletnem delovanju društva in seznanil goste z današnjo aktivnostjo članstva Svobode.

Jesenško delavsko prosvetno društvo, v katerem so delovali vsi je-

Nadaljevanje na 9. str.

NASLOV:

Magistrala ob dnevu republike

Letos bodo v Nišu dan republike počastili z otvoritvijo vzhodnega, 14 kilometrov dolgega kraka nove obvozne ceste proti jugoslovansko-bolgarski meji. Na odseku so že postavili vse potrebne objekte. Ko bodo magistralo izročili prometu, se bo znatno zmanjšala gostota motornih vozil, ki so morali sedaj voziti po glavnih mestnih ulicah. Hkrati v Nišu hitjo z gradnjo južnega kraka obvoznice proti Skopju. Ta odsek naj bi bil gotov julija prihodnje leto.

Spodbuditi delo sosvetov

Svet za družbenopolitični sistem pri RK SZDL je obravnaval predlog programov RTV Ljubljana za prihodnje leto in menil, da gre za dovolj strnjen prikaz dela obeh sredstev javne obveščanja v prihodnjem letu. Kazalo pa bi pri oblikovanju predlogov programov v prihodnje bolj upoštevati in tudi spodbuditi delo sosvetov posameznih uredništv, hkrati pa bi bilo treba oddaje časovno uskladiti in jih tako prilagoditi poslušalcem in gledalcem.

Poraba pepelov

Trboveljska elektrarna in hrastniška kemična tovarna, z njima pa vse Zagorje, se skorajda duše v odpadkih. Elektrofiltrski pepel, ki prihaja iz elektrarne, odlagajo na deponijo, odpadno sadro iz kemične tovarne pa mečejo v Savo. Težave bodo še večje, ko bo zgrajena nova elektrarna v Trbovljah, saj se bodo morali tedaj znebiti 400.000 ton pepela letno. Zato že preučujejo, kako bi ta pepel porabili. V Cemternarni preučujejo, kakšen bi bil cement, če bi ga mešali z elektrofiltrskim pepelom. Pokazalo se je, da bi bilo to gospodarno, saj dober pepel ugodno vpliva na trdnost cementa, nepropustnost za vodo, odpornost proti zmrzovanju itd.

V spomin komandantu Stanetu

Pretekli teden je bila v Lovkah pri Črnomlju spominska slovesnost ob 35. obletnici smrti komandanta Franca Rozmana-Staneta. Pred spomenikom, ki stoji na kraju, kjer se je legendarni junak ponesrečil, je govoril predsednik ZZB NOV Črnomelj Franc Košir, ki je orisal življenjsko pot narodnega heroja in španskega borca komandanta Staneta. Mladina pa je pripravila kulturni program.

Že letos v nove domove

V Črni gori pri odpravljanju posledic potresa predvsem skrbijo, da bi prebivalci kar najbolje preživeli zimo. Ljudje se bodo že decembra vselili v obnovljena stanovanja, vikende, počitniške domove in hotele. Hkrati ko obnavljajo poškodovane zgradbe, gradijo tudi nova naselja. Res je, da so montažna, vendar za ljudi, ki nimajo strehe nad glavo. Vanje bodo vselili najbolj prizadete.

Radenska na vrhu

Dosedanji dosežki v proizvodnji kažejo, da bo delovna organizacija »Zdravilišče Radenska« v Radencih do konca leta dosegla 1,3 milijarde dinarjev celotnega prihodka. Z letno proizvodnjo 180 milijonov litrov mineralne vode se uvršča med največje polnilnice v Evropi.

Radovljica — V soboto, 10. novembra, je bilo v osnovni šoli Antona Tomaža Linharta v Radovljici prvo tekmovanje gasilskih oddelkov civilne zaštite, ki se ga je udeležilo 41 ekip iz delovnih organizacij in iz krajevnih skupnosti radovljiske občine. Udeleženci so se na tekmovanje temeljito pripravljali in tudi pokazali zelo dobro znanje, čeprav vaje s hidrantom zaradi izredno slabega vremena niso mogli pripraviti. Med ženskimi ekipami je bila prva ekipa Ljubljanske banke skupaj s Službo družbenega knjigovodstva pred Vezeninami Bled in Vitorjem Park hotel, med moškimi pa so bili na prvem mestu iz krajevne skupnosti Bled-grad pred Verigo Lesce, krajevno skupnostjo Gorce, krajevno skupnostjo Bled-Mlino in krajevno skupnostjo Begunje. — Foto: F. Perdan

Mandatna doba naj ostane štiri leta

Tržič — Osrednjo pozornost so na zadnjih razširjenih sejih predsedstva občinske konference SZDL Tržič prisotni namenili osnutku gradiva za republiško konferenco SZDL, ki bo predvidoma prihodnji mesec.

Ko so ocenjevali delo organov republiške konference v preteklem mandatnem obdobju, so menili, da delo socialistične zveze ni najbolje organizirano, saj večino časa v občinskih in krajevnih organizacijah socialistične zveze porabijo za izpolnjevanje nalog, ki jih dobijo od republiških organov. Zato se ne morejo v takšni meri, kot bi sicer radi in bi tudi moralni, posvetiti reševanju perečih vprašanj v občini in krajevnih skupnostih.

V nadaljevanju so podprtli Titovo pobudo o kolektivnem vodenju in odgovornosti, vendar pa so se zavzeli za to, da bi mandatna doba predsednikov krajevnih konferenc socialistične zveze še naprej ostala štiri leta in ne dve leti, kakršen je novi predlog. Teorija, da bo predsednik napel vse sile za čim boljše delo, ker bo vedel, da bo že čez dve

Za boljšo preskrbo

SKOFJA LOKA — Pri občinski konferenci SZDL v Škofji Lobi pripravljajo seminar za člane potrošniških svetov. Na seminarju bodo obdelali vlogo, pravice in dolžnosti ter način delovanja potrošniških svetov. Sicer pa naj bi potrošniški sveti, sedaj jih je v občini 19, najprej v vseh krajih pregledali zadoljivost preskrbe in storitev. L. B.

Gradnja v Kovorju

Tržič — Izvršni svet skupščine občine Tržič je na svoji zadnji seji sprejel sklep o javni razgrnitvi arhitektonskega zazidalnega načrta za območje zahodnega dela Kovorja med cesto Kovor-Hudo in novim naseljem.

Zemljišče, ki meri 1,6 hektara, je poraslo z gozdom slabše kakovosti in je v upravljanju Gozdnega gospodarstva Tržič. Po zazidalnem načrtu je tu predvidenih sedemnajst stanovanjskih hiš, poprečna velikost parcele pa bo 755 kvadratnih metrov.

Arhitektonsko zazidalnega načrta je izdelal Arhitekt biro Špolškega gradbenega podjetja Tržič iz Kranja, pred obravnavo v izvršnem svetu pa je o njej razpravljal že svet krajevne skupnosti Kovor. Dal je nekaj pripombe tehničnega značaja, ki pa na zasnovu ne bodo bistveno vplivale.

Po sklepnu izvršnega sveta bodo arhitektonski zazidalni načrt javno razgrnili v oddelku za gradbene in komunalne zadeve skupščine občine Tržič, predstavniki delovnih organizacij, samoupravnih interesnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in seveda občani pa si ga bodo lahko ogledali tudi v prostorih krajevne skupnosti in posredovali morebitne pripombe oziroma predloge. O načrtu bo krajevna skupnost Kovor skupaj z Arhitekt birojem pripravila tudi javno razpravo.

H.J.

Zapostavljeni

Tržič — Da so mladi pri svojem delu zapostavljeni in da se do njih druge družbenopolitične organizacije in samoupravni organi mačehovsko obnašajo, je bilo razvidno iz razprave na volilno-programski konferenci osnovne organizacije ZSMS v Tovarni kos in srpov. Stališča mladih namreč niso upoštevana, čeprav je delovna organizacija v kočljivem gospodarskem položaju, predvsem zaradi notranjih odnosov, ki jih bo treba čimprej razčistiti.

Vse te naloge vsebujejo program mladinske organizacije za naslednje leto, v katerem veliko pozornosti namenijo tudi delu mladih delegatov, ki doslej niso posem zadowoljivo opravljali svojih dolžnosti.

Na konferenci so izvolili za predsednika Branka Filipčiča, za sekretarko pa Zdenko Truden. Člani predsedstva, teh je devet, so si delo porazdelili glede na področja mladinskega delovanja in pričakujijo, da bo zato uspeh ob koncu prihodnjega leta boljši.

J. Kepic

Nova mladinska organizacija

Tržič — Že več let so si mladi v tržiški poslovni enti Mesoizdelki prizadevali, da ustavijo osnovno organizacijo ZSMS. To jih je pred kratkim le uspelo. Program dela, ki so ga ob tej priliki sprejeli, ni obsežen, saj se zavedajo, da so začetniki. Večina njihovih akcij bo usmerjena k sodelovanju z občinsko konferenco, povezati pa se namavajo tudi z drugimi osnovnimi organizacijami ZSMS.

J. Kepic

Erjavšek kandidat za pravobranilca

Tržič — Na minuli razširjeni seji predsedstva občinske konference SZDL Tržič so izrekli podporo Vladimiru Erjavšku, vodji splošnega sektorja v Zilitu, kandidatu za družbenega pravobranilca samoupravljanja. O predlogu bo te dni razpravljala še skupščina občine Tržič.

H.J.

Preverjanje planiranja

Kranj — Pomemben del naše družbenopolitične aktivnosti je namenjen pripravam resolucij o izvajjanju družbenih planov občin republike in federacije v prihodnjem letu, prav tako pa tudi ne sme zastati nasa aktivnost pri pripravi skupno dogovorjenih usmeritev za prihodnje srednjeročno obdobje do leta 1985. Delo ne more biti uspešno, če sproti ne razpravljamo o problematiki in ne preverjamo ali uresničujemo naloge ali ne. Takšen namen imata tudi današnji in jutrišnji sestanki o planiranju in pripravah resolucij za prihodnje leto, ki ju v Kranju sklicuje medobčinski svet SZDL za Gorenjsko.

Danes, 13. novembra, bo ob osmih zjutraj medobčinska razprava o osnutki resolucij o politiki izvajanja družbenega plana Slovenije in Jugoslavije v letu 1980. Na razpravo so vabljeni najodgovorni predstavniki družbenopolitičnih organizacij iz gorenjskih občin, predsedniki občinskih skupščin in izvršnih svetov, člani izvršilnega odbora gorenjske medobčinske Gospodarske zbornice, delegati v republiškem družbenopolitičnem zboru in ostalih zborovih republike in zvezne skupščine ter predstavniki medobčinskih organizacij. Na sejanju ne bo govora le o osnutku republiške in zvezne resolucije temveč bo teža razprave o položaju in nalogah Gorenjske v obdobju.

Jutri, 14. novembra, pa se bo v Kranju sestal koordinacijski odbor za družbeno planiranje pri medobčinskem svetu SZDL za Gorenjsko. Cilj seje je oceniti, kako daleč smo pri pripravi planov in resolucij na Gorenjskem.

—jk

Priprave na dedka Mraza

Radovljica — Čeprav nas loči od novoletnih praznikov več kot mesec dni so sindikati, SZDL in društvo prijateljev mladine v radovljiski občini že sprejeli enotna izhodišča za organizacijo in izvedbo prazničnih prireditvev in obdaritev otrok.

Letos že četrtič zapored pripravljajo poenotenko akcijo praznovanja novega leta, ki jo bodo organizirali izključno po krajevnih skupnostih, v osnovnih šolah in v vrtcih. Radost prihoda dedka mraza bodo enako približali vsem otrokom, zato bodo povsem opustili posamično obdarovanje otrok po delovnih organizacijah. Glavni poudarek bo na prirejanju javnih kulturnih prireditvev za vse otroke in na nakupu kolktivnih daril za vzgojno-varstvene ustanove in šole, ki bodo služile igro, razvedriro in za vzgojo otrok.

Dogovorili so se že o enotnem razredu in porabi denarja, ki ga bo za novoletna praznike prispevali vlovnate organizacije v namenskih skupnostih.

Dan po predlogu sindikatov prispevali 50 dinarjev na zaposlenega dela.

Morebitne odločitve za obdaritev otrok po krajevnih skupnostih treba pretehati, da ne bi prispevali različnih stališč in neprijetnosti v minulih letih. Vsekakor pa dani paketi ne bi smeli presegati vrednosti 50 dinarjev, najlepše dani bo lepa knjiga in dobro organizirana prireditev.

JESENICE

Danes, 13. novembra, se bo ob 10. uri sestal izvršni svet jeseniške skupščine. Člani sveta bodo razpravljali o predlagani resoluciji o nalogu za uresničevanje družbenega plana razvoja občine Jesenice za obdobje 1976–1980 v 1980. letu, osnutek odloka o proračunu programa razvoja malega gospodarstva v jeseniški občini. Ta resolucija bo pregledali analizo o preskrbi prebivalstva v občini Jesenice, razpravljali o osnutku odloka o spremembah in dopolniljivosti o nadomestilih za uporabo stavbnega zemljišča in sejne vrednosti na Jesenicah. (S)

KRANJ

Sekretar komiteja občinske konference ZKS Kranj, Jože Kralj, sklicuje jutri, v sredo, posvet sekretarjev osnovnih organizacij. Sekretarji se bodo seznanili z aktivnostjo komunistov in osnovnih organizacij po 5. seji CK ZKS in 8. seji CK ZKJ, razpravljali pa tudi o uveljavljanju stališč komiteja do gradiva občinske skupščine, ki obravnava izvajanje družbenega plana v zadnjih štirih letih, osnutka resolucije o politiki izvajanja družbenega plana leta 1980.

Včeraj je bilo v Kranju zasedanje občinske konference SZDL. Na njej so razpravljali o osnutku gradiva za volilno konferenco republiške konference SZDL, o nalogah SZDL pri uveljavljanju stališča gospodarskega sistema in o predlogu stališč do praznovanja novih letke v kranjski občini.

RADOVLJICA

V petek, 16. novembra, bo v dvorani Gozdnega gospodarstva v Radovljici problemska konferenca sindikata v sestavljeni organizaciji združila občinske skupščine, predstavnike zavodov in organizacij za upravljanje srednjoročnega plana sestavljene organizacije GLG od leta 1976 do 1980 ter planiranje v sestavljeni organizaciji za naslednje srednjoročno obdobje.

D.S.

Bohinjska Bistrica — Bohinjska Bistrica je v nedeljo, 11. novembra, po borbore NOB nekdanje člane Jeseniško-bohinjskega odreda, ki so imeli redni letni občni zbor. Nauzočih je bilo preko sto članov, med katerimi je tudi sedanja sekretarka OK ZKS Radovljica Vlasta Vidic, ki so kot usmerili določeno delo odpora odreda. Na zboru je bil izvoljen nov član Ivan Leban z Jesenice za njegovega predsednika in Franc Jernej Malejnjegovega namestnika. Da bi delo in skrb odbora za svoje članstvo približali sredinam, v katerih žive danes borce, so na letosnjem občnem ustavil sekcije, ki naj bi delovale v Bohinjski Bistrici, Radovljici, Jesenicah in Ljubljani. I.S.

elimo trdno socialistično zvezo

nska občinska organizacija SZDL uspeva tudi zaradi vključevanja komunistov oblike njene aktivnosti — V gradivu republikonference SZDL nekatera področja pre-splošna in dvoumna

U-Osutek gradiva republikonference SZDL za občinsko konferenco se je teden znasel tudi na seji občinske konference inaj. Člani kranjskega so menili, da je še predvsem frontna organizacija SZDL in da je v nekaterih gradiva srečati poslovanje in tudi teze. Gre predvsem za izvajanje politične koordinacije mora obstajati po sodobnem predvsem zaradi izvajanja nalog. Negati na področje odložljivosti se je treba izkoristiti aktivnosti, natančne povedati stališča o predstevitvi SZDL, mandatovarjev in kolektivnega odgovornosti. SZDL meniti več besed in akcij izvajanja sindikata v delih in metodah dela sove zvezne ter se prek organizacij in sosesk pričenom. Seveda pa kaže primerno oblikovati kramnopravo. SZDL se ni svoje vloge v skupščinsko-sistemski mediji SZDL pa morajo metodah dela SZDL na sestki, ki presega meje. Le tako se bo SZDL socialističnih sil vživ.

vela v politični sistem socialističnega samoupravljanja.

Organizacija SZDL je v zadnjih letih opravila veliko delo. Srečamo jo na vsakem koraku in to je več ali manj posrečeno zapisano tudi v poročilu. Kranjska organizacija SZDL pri tem ne zastaja, temveč je lahko na morsikatem področju vzor. SZDL je v kranjski občini postala takšna tudi zaradi aktivnejšega vključevanja komunistov v vse oblike njene dejavnosti. Stevilne

razprave o tem so rodile sadove in s tako prakso kaže nadaljevati.

Socialistična zveza ni več le fronta družbenopolitičnih organizacij, temveč fronta ljudi, čeprav povsod tu raven se ni dosegena. Vendar je pozitivnejših primerov več kot slabosti.

Komite je pretekli teden potrdil svoja stališča do ocene urešnjevanja kranjskega družbenega plana v zadnjih starih letih in jih je že posredoval osnovnim organizacijam in delegatom v družbenopolitičnem zboru. Komite je prav tako sklenil, da bo v začetku decembra seminar za sekretarje ZK, 22. novembra pa bo seja konference ZKS.

J. Košnjek

Točno določiti naloge

Naloge za združevanje dela in sredstev za skupen nastop v tujini premalo konkretne — Administrativni ukrepi naj bodo za razne branže različni — Za uveljavljanje minimalnih standardov je potreben sistem ukrepov — Če ne bo denarja v združenem delu, ga ne bo tudi v družbenih dejavnostih

Na zadnjih sejih predsedstva Občinskega sveta ZSS Kranj pretekli teden in na seji sveta v četrtek, so člani obravnavali gradivo za 1. konferenco Zveze sindikatov Slovenije, ki bo 21. novembra v Ljubljani. O uveljavljanju vloge in odgovornosti

delavcev v sistemu samoupravnega družbenega planiranja in stališčih o razvijanju demokratizacije in krepitevi kolektivnega dela ter odgovornosti v Zvezi sindikatov Slovenije je tekla beseda. Žal, tudi tokrat kranjski sindikalni politični delavci ugotavljajo, da so naloge v teh gradivih premalo konkretne. Posebej so se ustavili pri združevanju dela in sredstev za skupen nastop v tujini. Zakaj ni točnih napotkov, kaj je treba storiti v posameznih občinah na tem področju.

In administrativni ukrepi, s katerimi rešujemo našo zunanjetrigovinsko bilanco, bi morali biti bolj selektivni. So delovne organizacije, ki so živilensko vezane na uvoz in se s prepovedjo uvoza surovin letem v vsemu našemu gospodarstvu dela še večja škoda. Posamezni ukrepi bi morali za različne branže različno veljati, tako pa en ukrep nekatere preveč prizadene, druge premalo.

Tudi minimalnih standardov so se dotaknili. Sprejemali smo jih, toda le formalno. K uresničevanju le-teh ne pristopi nihče. Sama politična akcija je pri tem premalo. Vpeljati je treba sistem ukrepov za uresničevanje in neuvoščevanje obveznosti iz minimalnih standardov. Ne jih postavljati za pogoj samo pri kreditih, ki jih dajejo banke, temveč tudi povsod drugod, kjer se le da.

Prav tako pa se kranjski sindikalni delavci ne strinjajo s trditvami v gradivu, da mora nov sistem združevanja sredstev na področju svobodne menjave dela zagotovljati, da bodo delavci v družbenih dejavnostih pridobivali potreben in dogovorjeni dohodek za uresničevanje programa storitev tudi tedaj, ko gibanja dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela materialne proizvodnje ne bodo povsem skladna s planskimi predvidevanji. Če ne bo sredstev v združenem delu, jih tudi drugod ne bo.

D. Dolenc

V - V petek, 9. novembra so v osnovni šoli Antonia Tomaža Linhartjevec s slovesnostjo, na kateri so sodelovali Linhartov oder z posejne neuvrščen ter moški pevski zbor KUD Stane Zagor iz Kranjske 20-letnico Délavsko univerze Radovljica. Ob tej priložnosti so vodili svoje poslanstvo ter o njenih prihodnjih nalogah in usmeritvah so podelili tudi več priznanj vsem, ki so sodelovali z univerzo. Med drugimi so priznanja prejeli tudi družbenopolitične Radovljice in skupščina občine Radovljica. — Foto: F.

miranje in sindikati

dohodek je najpomembnejši

Organizacijah združenega dela morajo posebno osnovne organizacije zveze sindikatov posvetiti vso pozornost planiranju, kajti v oceni sedanjega planiranja so pokazale, da so bili planski sestavljeni večinoma v ozkih krogih, bili so preveč formalni, pa z njimi premalo seznanjeni. Prav tako so bili plani niso vsebovali in ne predvidevali razvoja dohodkovih predvsem rast porabe, produktivnost in čisti dohodek bila v skladu z osebnimi dohodki. Za počasno uveljavljanje ekonomskih odnosov se upravičeno isčejo vzroki v preaktivnosti družbenopolitičnih organizacij ter tudi v pomanjku spremenljivih sistemskih rešitev.

Temeljne usmeritve nadaljnje razvoja se bodo morale izkazati v občinah dohodek, saj je najvažnejša kategorija planiranja dohodek. V srednjeročne programe bo treba upoštevati pribodek, sindikati pa odločno zagovarjajo, da bi se morale temenjavi združiti sredstva za dogovorjeni program, za vse kar bi želeli več, bi morali nameniti sredstva iz dela čistega, ki je namenjen za osebno porabo. Pri sredstvih za investicije bi morali nujno zmanjšati krediti, saj nove objekte prva leta zadnjih bremenijo velike anuitete, prva leta tako nerentabilno. V srednjeročnih planih za naslednje obdobje bodo potrebe in temeljnih organizacijah združenega dela moral izdelati v delitvi dohodka in delitvi po delu, zato naj bi družbeni predeli plansko višino dohodka na enoto dela, vsebovali pa tudi plansko razmerje med čistim dohodom in dohodkom porabe. Do zdaj teh področij družbenopolitične skupnosti tako tehtno in dosledno razpravljalje.

Tako bodo morale zdaj prav osnovne organizacije sindikatov, kako poteka planiranje, si prizadevati, da se plani uskladijo vseh področjih in v vseh delovnih sredinah, najpomembnejša je seveda vsebina planskih dokumentov. Temeljnim organizacijam združenega dela naj bi zagotovili skladen in enakopraven v okviru delovne ali sestavljenje organizacije združenega dela tem izpolnitvi vso interno samoupravno zakonodajo.

Ob težnji, da bodo plani upoštevali realne možnosti in obenem bodo dokumenti sprejemljivi in bodo zagotovili ne le razvoj temeljnih delovnih skupnosti, temveč vse družbe.

D. Sedej

Dveletni mandat vprašljiv

Predsedstvo OK SZDL Škofja Loka se je zavzelo, da bi v nekaterih organih SZDL ostal štiriletni mandat — Pozdravljajo pa vsakoletne programsko-volilne konference

Pri sedanjem sistemu dela je podnaslov dveletni mandat krajinskih konferenc SZDL vprašljiv. S skrajšanjem mandata bi se namreč pretrgalo delo, organizacija bi se preveč ukvarjala s samo seboj in z lastnimi volitvami in organiziranjem, zelo malo časa pa bi ji ostalo za druga vprašanja, povezana z življem občanov in razvojem KS in vse naše skupnosti. Za organe, ki jih konferenca voli, pa bi lahko obvezal dveletni mandat. Enako velja tudi za predsednika, ki naj bi ob uveljavljanju kolektivnega dela postal le predsedujoči in tako ne bi bilo tako pomembno, kdo nosi to funkcijo.

To so poudarili na razsirjeni seji predsedstva občinske konference SZDL v Škofji Loki, ki se je sestala pretekli teden. Zato so predlagali, naj bi imela krajinska in republiška konference.

Izrazili so tudi bojan, da bo za vodilne funkcije v občini težko dobiti ljudi za dveletno poklicno politično delo. Dve leti je ravno tako dolga doba, da bodo v temeljni organizaciji morali dobiti drugega človeka, skratka, pojavlja se bojan »socialne sigurnosti«. Zato bo treba, če bo uveljaljen dveletni mandat, v zvezi s tem urediti ustrezno zakonodajo. Sicer pa so podprli pobudo, da odgovorne družbenopolitične funkcije v občini prevzemajo ljudje iz gospodarstva in se tudi vračajo nazaj v gospodarstvo.

Menili pa so, da so vsakoletne programsko-volilne konference v KK nujne. Nujno je, da tudi v SZDL enkrat letno pregledajo, kako izpolnjujejo program, hkrati pa tudi ocenijo aktivnost organov in predsednika in tudi izvedejo kadrovske spremembe, če je to potrebno.

L. Bogataj

Devize tja, kjer se ustvarjajo

Na minuli seji občinskega sindikalnega sveta v Radovljici so razpravljali o pripravi srednjoročnih planov in o pripravi na volilne konference — Brez trdnih sistemskih rešitev je planiranje ovirano

Radovljica — Na nedavni seji občinskega sveta Zveze sindikatov Radovljica so razpravljali o sistemu družbenega planiranja, o demokratizaciji vodenja ter o pripravah na volilne konference osnovnih organizacij sindikata.

Udeleženci seje sveta so na gradivo republiškega sveta Zveze sindikatov Razvojnik posredovali več pripomb. V živahnih razpravah so se opredelili do sistema družbenega planiranja, ki mora bolj kot zdaj sloneti na realnih možnostih in na vsebinski tehnosti, obenem pa so opozorili na obveščanje. Menili so, da so delavci po temeljnih organizacijah združenega dela še vse premalo seznanjeni z vsebino družbenega sistema planiranja in da v delovnih in v temeljnih organizacijah posvečajo več pozornosti grobim pokazateljem gospodarstva in premalo upoštevajo tiste kazalce, o katerih bi morali delavci spregovoriti. Delavci na zborih delavcev obravnavajo podatke, ki so namenjeni širši informaciji ali Službi družbenega knjigovodstva, niso pa jim posredovan podatki o stroških, o možnostih varčevanja in stabilizacije, skratka, tisti podatki, ki bi jih lahko konkretno obravnavali in se nad njimi zamislili. Prav tako osnovni podatki o poslovanju organizacij združenega dela ne povedo veliko, če ni ob njih tudi primerjalnih podatkov o planiranem razvoju.

V razpravi o sistemu družbenega planiranja so opozorili na to, da so problemi ekonomskih odnosov s tujino še vse preveč oddaljeni od delavcev v proizvodnji in da nimajo nikakršnega vpliva na oblikovanje cen. Pri nas očitno še sepa izvozno-uvodna politika, ki najbolj neposredno prizadene tiste, ki precej izvažajo — teh pa je v radovljški občini kar precej. Delavci na devize nimajo nobenega vpliva, zato naj bi o razporejanju deviznih sredstev odločali predvsem tisti, ki jih ustvarjajo.

D. Sedej

Kako so porazdeljeni osebni dohodki

Iz podatkov Družbenega knjigovodstva za prvi mesec leta je razvidno, da so pri nas na Gorenjskem službe, ki spremljajo osnovno proizvodnjo, precej drage. Vseh sredstev za OD je bilo v tem času na Gorenjskem izplačano skupno 4.255 milijonov dinarjev. Od tega so delavci v gospodarstvu prejeli 73 % (3.106 milij. din.), delavci delovnih skupnosti skupnih služb v gospodarstvu pa 11 % (468 milij. din.), to je toliko kot delavci v družbenih službah (sem spadajo vse šolstvo, zdravstvo, otroško in socialno varstvo), delavci občinskih skupščin in njihovih organov, krajevne skupnosti, bank, zavarovalstva, inšpekcijskih služb v SDK ter družbenopolitičnih organizacij pa nadaljnih 5 % ali 213 milij. din. Podatki kažejo, da je skupni delež spremljajočih dejavnosti v skupni masi OD kar zajeten, vendar pa delež družbenih dejavnosti le ni tako visok, kot to včasih mislimo. Vsekakor pa je pri tem večji problem v uspešnosti in v racionalnosti v delu vseh naštetih dejavnosti. Skupne službe v gospodarstvu in ostala

Dogovor obvezuje

Kranj — Če združeno delo kranjske občine ne bo redneje izpolnjeno obveznosti do družbenega objektov v kranjski občini, utegne biti uresničevanje programu vprašljiva. Zato je treba najti najspremjemljivejše rešitev, da bo program uresničen. To seveda ne pomeni, da delovne oziroma temeljne organizacije združenega dela nočejo izpolniti sprejetje obveznosti. Člani izvršnega sveta so med obiski kranjskih delovnih organizacij ugovorili, da vlada povsod pripravljenost poravnati obveznosti, vendar so nekateri delovni kolektivi brez sredstev za skladne skupne porabe, iz katerih so dolžni plačevati obveznosti za gradnjo družbenih objektov. Ce bi bilo mogoče plačati iz dohodka, potem bi bila obveznost lažje uresničljiva. Brez dvojma bi bilo težav pri plačevanju manj, če bi se dogovorili za prispevno stopnjo in način, kakšen velja za splošno in skupno porabo ter določili točko višjo iz dohodka. Taka pota so v nekaterih gorenjskih občinah že ubrali in so se obnesla.

j.k.

I. S.

Planiranje v delovni organizaciji

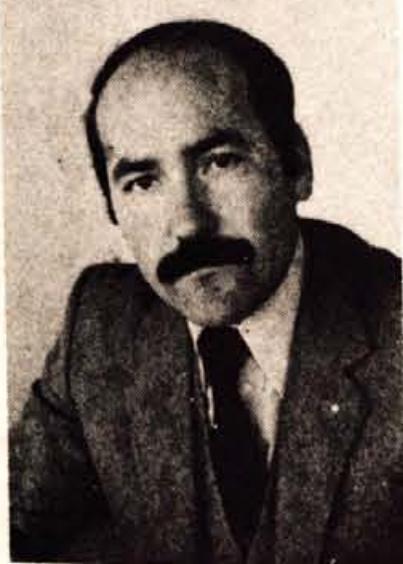
Kvalitetni zasuk volnene preje

V Suknu Zapuže so pred tremi leti ukinili nočno izmeno – Prizadevanja za specializacijo in delitev dela ter večjo produktivnost – Dohodkovno povezovanje s sorodnimi delovnimi organizacijami

Zapuže – Med tekstilnimi delovnimi organizacijami radovljiske občine zavzema pomembno mesto delovna organizacija Sukno Zapuže s tremi temeljnimi organizacijami združenega dela v Zapužah, v Ribnici in s temeljno organizacijo trgovina Sukno se vedno bolj usmerja v izdelovanje odelj ter volnene česana in mikane preje, k zimski pletenini za žensko konfekcijo. Na domačem tržišču prodajo iz leta v leto več in tako letos presegajo planirano proizvodnjo za 4 odstotke. Vrednostno je v devetih mesecih dosegla proizvodnja 13 milijard dinarjev, številka pa se bo še posebno povečala ob koncu leta.

Tekstilna industrija v Sloveniji letos zadovoljive rezultate, čeprav je še vedno v dokaj težkem položaju: nizka kvalifikacijska struktura, razmeroma nizki osebni dohodki, precejšnji izostanki z dela, nočno delo zaposlenih žensk, težak prorod na zahtevno tuje tržišče. Kako planirajo in kakšne možnosti se kažejo Suknu Zapuže?

Delavci Sukna so se odločili, da se jih v prihodnjem petletnem obdobju proizvodnja ne bo bistveno povečala, usmerjali se bodo predvsem v kvaliteto in modernizacijo ter tako tudi v večjo produktivnost. Že zdaj so modernizirali večino svoje proizvodnje, z nadaljnjam uvajanjem mo-

Direktor Sukna Zapuže Alojz Ferbežar

derne tehnologije pa se bodo v temeljni organizaciji lahko specializirali in tudi ustrezno delili program. Zavedajo se, da so na tržišču iskanne predvsem kvalitetne tkanine, ki pa zahtevajo več znanja. Odvisi bodo od uvoza, saj so domači vsi materiali uvoženi, nenehno pa bodo iskali možnosti in poti za večji izvoz, čeprav se že zdaj zavedajo, da ne bo lahko. Možnosti izvoza se kažejo v sodelovanju s Krojem, Muro in nekaterimi drugimi delovnimi organizacijami, vse pa je seveda odvisno od kvalitete. Srednjeročni program se tudi opira na vse tiste domače surovine, ki bodo dostopne in na voljo tekstilni industriji.

Na Gorenjskem že razmišljajo o dohodkovnem povezovanju predelovalcev, konfekcionarjev in trgovine. Sukno pa se bo še naprej dolgoročno povezovalo z Bačo, Almijo in Novoteksom ter drugimi, s katerimi ima skupne poslovne interese. Načrtujejo skupaj z radovljiko Almijo sovlaganje za izdelovanje kvalitetne preje v Jurjevcih, povezovali pa se bodo tudi z drugimi za kvaliteten prorod in enoten nastop na tržišču.

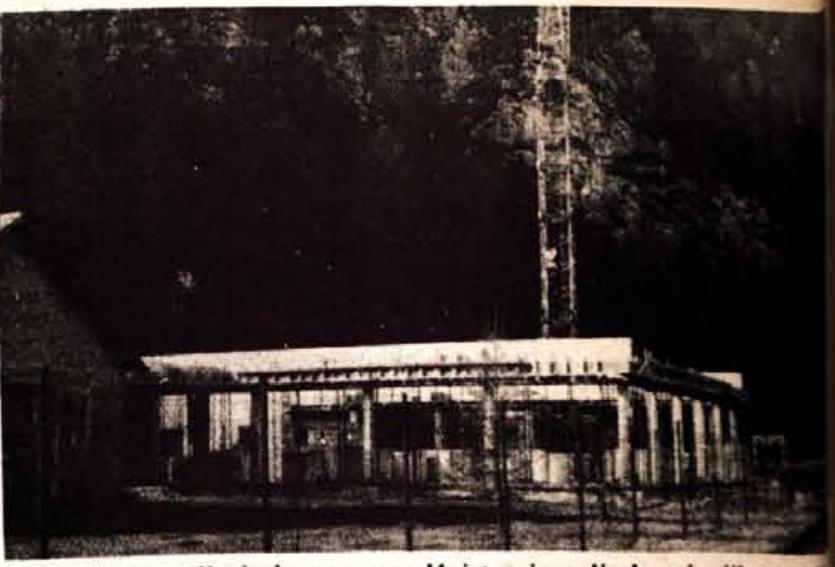
Delavke v Suknu – 76 odstotkov zaposlenih je žensk – že od leta 1976 ne delajo več v nočni izmeni in s tem so v Suknu rešili enega izmed najtežjih problemov. Uredili so stanovanjska vprašanja zaposlenih s tremi bloki, v prihodnje jih ostane še izobraževanje po delu, saj imajo zelo nizko kvalifikacijsko strukturo. Raziskali naj bi tudi vzroke izjemno velikih izostankov z dela, saj so prav letos narasli do 20 odstotkov, kar je največ doslej. Poprečni osebni dohodek za devet mesecov je znašal 5.684 dinarjev, kar je nad poprečjem panoge. Letos so uveli stimulativni del in se oprli predvsem na kvaliteto s posebnim pravilnikom o kvaliteti. Za 1,5 odstotkov v poprečju so letos zmanjšali nekvalitetno izdelkov ter znatno povečali produktivnost. Prizadevanja pa so usmerjena v dosledno nagrajevanje po delu in v čim boljšo stimulacijo zaposlenih delavcev.

»Sukno Zapuže si bo v naslednjih letih predvsem prizadevalo, da bi se čim bolj modernizirali in tržišču ponudili kvaliteto,« pravi direktor Alojz Ferbežar, ki je sicer že šestnajst let zaposlen v Suknu. »Le tako so nam zagotovljene možnosti nadaljnje razvoja tako doma, v Zapužah kot v naši temeljni organizaciji v Ribnici. S smotrno delitvijo dela in s specializacijo ter dohodkovnim povezovanjem si naša volnena česana in mikana preja utira pot tako na domače kot na tuje tržišča.«

D. Sedej

V prihodnjih petih letih bodo v Suknu Zapuže še bolj modernizirali svojo proizvodnjo z uvedbo novih tekstilnih strojev. — Foto: F. Perdan

MOJSTRANA – Kovinska oprema v Mojstrani gradi ob sedanjih prostori novo proizvodno halo. Za delovno organizacijo bo to pomembna pravitev, saj bo v novi hali proizvodnja jeklenih podobčnikov sodobnejša. S tem, ko bodo izboljšali delovne razmere, pa bodo odpravili tudi davanje pomanjkljivosti glede požarne varnosti. Hala, ki jo gradi jesenje Gradbinec, bo gotova predvidoma marca prihodnje leto. — Tekst in foto J. Rabić

Sporazum da, prispevek težje

Čeprav je večina delovnih organizacij podpisala samoupravni sporazum o pospeševanju kmetijstva, le redki izpolnjujejo svoje obveznosti

ŠKOFJA LOKA – Pred letom dni je večina delovnih kolektivov in skupnosti v občini podpisala samoupravni sporazum o združevanju sredstev za urejanje družbenega plana razvoja kmetijstva letos in prihodnje leto. Podpisniki so se obvezali, da bodo plačevali za kmetijstvo 0,4 odstotka od brutnega plačanja osebnih dohodkov. Akcija in podpis sporazuma je bila deležna veliko pohval in navdušenja, saj bi na ta način učeli odpravljati zaostajanje v razvoju kmetijstva, predvsem pa hribovskih področij, od koder prihaja veliko delavcev škofjske industrije.

Manj pohvalno pa poteka zbiranje denarja. Res je bilo nekaj težav in zastojev zato, ker je ta prispevek potrebno obravnavati drugače kot prispevke za SIS in iz čistega dohodka, vendar to ne predstavlja tako velike zaprake, da bi bil izpad upravilen. Od planiranega prispevka 6.770.000 dinarjev je bilo do konca oktobra zbranih komaj 320.000 dinarjev. Tako visok izpad pa postavlja pod velik vprašaj urejanje programskega kmetijstva zemljiške skupnosti oziroma programa pospeševanja kmetijstva.

Kmetijsko zemljiško skupnost je namreč na podlagi predvidenih prihodkov februarja sprejela program razvoja kmetijstva za letos. Plan je nadaljevanje dela preteklih let. Večji podparek pa je letos dan pospeševalnim ukrepom za kmetijstvo, ki gošpodarijo v najtežjih naravnih pogojih. Celoten pospeševalni program zajema urejanje selekcije in reprodukcije v živinoreji, pospeševanje in izobraževanje v kmetijstvu, gospodarske posege, nadomestilo dela obresti do srednjeročnih investicijskih kreditov, preprečevanje kužnih živalskih bolezni, intervencijski posegi, zlasti regres koruze in krmil in še nekatere druge ukrepe. Za izvedbo tega programa je potrebljaj 8.900.000 dinarjev. Od tega naj bi s samoupravnim sporazumom združili 6.770.000 din, občina je prispevala 600.000 din, prispevi kmetijskih in živilsko-predelovalnih gospodarskih organizacij naj bi znašali 1.135.900 din, poleg tega pa so za financiranje še nekatere drugi viri.

Kmetijsko zemljiško skupnost program vse leto urejanje, težave pa so se pojavile zaradi izpada dohodka, ki bi ga moral prispevati TOZD in SIS. Ker pa bi neizvajanje plana povzročilo zmanjšanje števila govedov, je KZS sprejela dodatne ukrepe in opozorila občinsko skupščino o težavah. Izvršni svet občinske skupščine je odobril 1.850.000 din kot premostitev izpada dohodka. Planirana sredstva iz drugih virov pa pritegnejo normalno.

S prizadevanjem kmetijsko zemljiško skupnosti program pospeševanja kmetijstva v občini poteka v redu. Nikakor pa ni v redu, da se sporazum ne ureščuje, zlasti še, ker so ob sprejemaju programu vsi vedeli, kako pomemben je razvoj kmetijstva za razvoj družbenopolitične skupnosti in tudi združenega dela. Pa tudi to ni v redu, da se zadeve, za katere so se sami dogovorili in tega, za kar so sami dali pobudo, sedaj izogibajo.

L. Bogataj

Uspešni izvozni

Gorenjski javnosti so poznani administrativni ukrepi Zveznega izvršnega sveta, s katerimi želi omejiti pretirani uvoz blaga široke potrošnje, polizdelkov, sировин in opreme ter pospešiti izvoz in tako pomoči k zmanjšanju zunanjetržgovinskega primanjkljajja. Vsekakor so podatki, da komaj nekaj več kot polovico uvoza krijejo z izvozom našega blaga, opreme, storitev in tehnologije, dovolj zgornji v zaskrbljivoči. Zahteva gospodarstva, predvsem tistega dela, katerega dolgoročna poslovna orientacija je že dalj časa usmerjena v izvoz, da naj devize pripadajo pač tistem, ki jih je ostvaril, dobiva vse večji pomen in tudi pripadnikov v vseh sredinah združenega dela. Na ta način bodo vse bolj odpadale pravice nekaterih do deviz, ne da bi le te tudi sami skušali ostvariti (kajti doma prodajati je mnogo donosnejše od izvožanja, po sedanjih praks!). Izključni porabniki deviz bodo morali ali menjati svojo poslovno filozofijo in politiko ali pa bodo v najkrajšem času doživeli velike ekonomske pretrese s težkimi posledicami.

Zato ne bomo gresili, če danes zapišemo, da na Gorenjskem obstajajo proizvodne organizacije združenega dela, ki uspešno vključujejo v mednarodno delitev dela, ki so plasmaju svojih izdelkov doberi rezultati, svetu ustvarili sebi in Jugoviji poslovni ugled ter izpričajo modro poslovno orientacijo, edina zagotavlja trden gospodarski položaj.

V prvem polletju leta 1979 so imele pozitiven devizni rezultat ISKRA Blejska Dobrava (247.000 \$ – dollarjev), TEHNIČNI BIRO Jesenice (550.000 \$), EXOTERM Kranj, IBI Krško (973.000 \$), AERODROM Brnik, ISKRA Otočec, ISKRA Lipica (523.000 \$), LIP Bled (3.300 \$), ELAN Begunje (334.000 \$), TERMKA Škofja Loka (457.000 \$), NIKO Železniki (344.000 \$), KLADIVAR Žiri, TEHTNICA Železniki, ISKRA Železniki (437.000 \$), KROJ Škofja Loka, TOVARNA KOS IN SRPOM Tržič, ZLITI Tržič in PEKO Tržič, ZLITI Tržič in PEKO Tržič (1.420.000 \$).

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRAJNJE

Poklici kovinarsko strojne usmeritve in usmerjeno izobraževanje (2)

V sedanjem obdobju in ob obstoječi tehnologiji ter strukturi kadrov je na področju gorenjskih občin letno potrebnih približno 500 strokovnih delavcev kovinarske strojne stroke od poklicne do visoke šole. V številu je upoštevano pokrivanje naravnega oddelka iz delovnega kontingenta (starostne in invalidske upokojivite) ter pokrivanje dodatnih potreb, ki nastajajo ob razvojnih in poslovnih usmeritvah gospodarstva. Približno 215 potreb je vsako leto v občini Jesenice in Radovljica, 134 v Kranju, 123 v Škofji Lobi in 18 v Tržiču. Toliko potreb so delovne organizacije tudi prijavile in jih je bilo možno evidentirati. Od skupnega števila potreb po teh delavcih je okoli 80 odstotkov potreb po delavcih širokega profila – to je poklicna šola ali izobražba do četrte stopnje usmerjenega izobraževanja. Ostalih 20 odstotkov potreb pa se nanaša na zahtevnejše stopnje strokovnosti, od srednje do visoke šole oziroma pete stopnje usmerjenega izobraževanja dalje.

Navedene potrebe so po naših ocenah minimalne potrebe po kovinarsko strojnih poklicih, podobno lahko pričakujemo tudi v prihodnjih letih. V dosedanju število je deloma res vključen obstoječi kadrovski primanjkljaj, vendar pa bistvenega upada

nja potreb ne pričakujemo iz naslednjih razlogov:

— organizacije združenega dela ob znanem pomankanju strokovnjakov teh usmeritev ne izražajo organizirano vseh dejanskih potreb po teh poklicih, ki nastajajo v toku delovnega procesa;

— usmerjamo se v intenzivnejši tehnološki in tehnični razvoj;

— za cilj si postavljamo izboljšanje sedanja kadrovske strukture.

S kadrovskim prilivom iz šol je letno pokritih od 50 do 80 odstotkov potreb. Pri tem dosegajo najvišje delež strojni tehniki, največji primanjkljaj pa je na nivoju poklicne šole. Prav ob tem podatku pa se poraja resen dvom v celovitost javno izraženih potreb po inženirjih in dipl. inženirjih, ker jih organizacije ne iščejo v takšni meri kot bi jih, če bi obstajala njihova ponudba.

Struktura zaposlenih delavcev kovinske stroke od specializiranih poklicev do visoke šole v gorenjski regiji močno zaostaja za kvaliteto izobraževane strukture celotne zaposlenosti. V občini Kranj in Radovljica se deleži kadrov z višjo in visoko stopnjo izobrazbe gibljejo okoli 4 odstotkov, v ostalih treh občinah pa med 2 in 4 odstotki. V strukturi celotne zaposlenosti pa je že danes med 2,7 in 7,6 odstotka kadrov z višjo in visoko solo, pri čemer pa zaostajamo za slovenskim poprečjem. V pogojih avtomatizirane proizvodnje, na katero bomo v perspektivi morali preiti, pričakujemo izrazito spremembo v deležu zaposlenosti prav s povečano udeležbo strokovnih kadrov – tehnikov, in sicer na 30 odstotkov, inženirjev in dipl. inženirjev pa okoli 12 odstotkov. V podobnem razmerju se bo morala spremeniti tudi struktura delavcev kovinske usmeritve, saj zdaj prevladujejo ozki profili in delavci s poklicno solo. Glede na sedanje število zaposlenih delavcev kovinarsko strojne stroke in prikazanih potreb po teh poklicih, bi morali v prihodnosti podvojiti priliv iz šol ter stroke, če bi hoteli doseči primereno strukturo, kot jo zahteva avtomatizirana proizvodnja z njenim kontroliranjem in vzdrževanjem.

Joži Puhar

19

DOGOVORIMO SE

Ocena uresničevanja družbenega plana
in resolucije

Povsod nismo uspeli

Podatki o razvoju kranjske občine v zadnjih štirih letih vzpodbudni, čeprav zapisani cilji pri poslovanju, mednarodni menjavi in investicijah niso bili uresničeni – Tudi letošnji razvoj občine na splošno dosega planirano, čeprav so pomanjkljivosti iz prejšnjih let prisotne tudi letos

Zakon o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije določa, da moramo na vseh ravneh najmanj enkrat letno analizirati in oceniti uresničevanje družbenih planov za tekoče leto ter ugotovitve upoštevati pri sestavljanju razvojne resolucije za prihodnje leto.

Kranjska občina že nekaj časa sprotno analizira in spremlja svoj razvoj, zato je letošnja analiza uresničevanja družbenega plana 1976–1980 usmerjena predvsem k letošnjemu letu, za nazaj pa povzema le glavne ugotovitve.

Ceprav splošni pogoji gospodarjenja vedno niso bili najugodnejši, se je kranjska občina zadnja štiri leta vzpodbudno razvijala. Družbeni proizvod je vsako leto narastel za več kot 9 odstotkov, industrijska proizvodnja vsako leto za skoraj 11 odstotkov, družbena produktivnost je letno naraščala za 7 odstotkov, delež produktivnosti v rasti družbenega proizvoda pa je presegel 75 odstotkov. Hitreje od družbenega proizvoda, in to je razveseljivo, so naraščala tudi sredstva za reprodukcijo. Vendar povsod hotenje družbenega plana niso bila dosegrena. Zaposlovanje je bilo višje od predvičevanj, prav tako pa izvoz nosilci planiranja dosledno uresničevali.

Želja Jezerjanov uresničena

Urbanistični načrt bo pomagal k razvoju

Sprejem urbanističnega načrta Jezersko, kakor je predviden po urbanističnem programu za območje občine Kranj, zahteva specifičen položaj Jezerskega z vodilnim naseljem Zgornje Jezersko, sicer pa območje urbanističnega načrta obsega še naselje Spodnje Jezersko, dolinski del Ravenske Kočne, dolinski del Makedove Kočne, del doline reke Kokre in Komatevra s pobočji.

Specifični položaj Jezerskega je v tem, da je to območje najbolj oddaljeno od Kranja kot kraja zapolenosti večine aktivnega prebivalstva Jezerskega. Ta ugotovitev in stalno upadanje števila prebivalstva zaradi desagrarizacije ter nazadovanje drugih proizvodnih dejavnosti kot tudi stalnega naraščanja dnevne migracije delovne sile v Kranj in drugam zahteva, da se tako stanje sanira z ustreznim urbanističnim dokumentom, ki naj zagotovi hitrejo rast vodilnega naselja kot centralnega naselja v turistično rekreacijskem prostoru Jezerskega. Urbanistični načrt poudarja bodočo vlogo Jezerskega kot turistično rekreacijskega centra, kjer se bo lahko uveljavljalo tudi klimatsko

zdravljenje očesnih in drugih bolezni, razvoj kmečkega turizma in perspektivnih kmečkih gospodarstev. Območje urbanističnega načrta obsega tudi visokogorske kompleksne pri Češki koči in na Ledinah, njihova zaledja kakor tudi kompleks severnega, zahodnega in jugozahodnega pobočja Mlinarjevega sedla na Malem vrhu.

Gre torej za prostor v mejah bogačega kamniško-savinjsko-karavškega krajinskega parka, ki naj bi bil namenjen rekreaciji v naravi, planinstvu in naravoslovni rekreaciji; skratka, gre za zavarovanje bogačega naravnega parka, ki naj bi skladu s primarnimi gospodarskimi dejavnostmi (kmetijstvo, gozdarstvo) zagotoviti ustrezni razvoj turizma in rekreacije. Ob takih ugotovitvah in predvičevanjih naj predloženi urbanistični načrt omeji stihiski zazidavo, kvarjenje kvalitet krajine, posebej pa onesnaževanje okolja; po teh predvičevanjih in ugotovitvah skuša predloženi urbanistični dokument reševati tudi problematiko populacijske in gospodarske stagnacije celotnega prostora.

Tako kot nova osnovna šola na Planini bodo tudi druge v kranjski občini rasli objekti za vzgojo in izobraževanje. Delegati kranjske občinske skupščine bodo na prihodnji seji razpravljati o programski usmeritvi razvoja osnovnih šol do leta 1990. Družbenopolitični zbor je na zadnji seji usmeritev sprejet, v sredo pa bosta v njej razpravljala še zbor krajinskih skupnosti in zbor združenega dela – Foto: F. Perdan

Kako se bomo ravnali prihodnje leto

Manj nepričakovanih pretresov

Prihodnje leto je pričakovati mirnejša in manj vznemirljiva gospodarska gibanja, kar utegne ob stabilizacijskih prizadevanjih po vzročiti tudi niže stopnje rasti

Osnutek letošnje resolucije o politiki izvajanja družbenega plana kranjske občine za prihodnje leto se razlikuje o enakih dokumentov v preteklih letih. V letosnjem osnutku je opredeljeno le tisto najpomembnejše za uresničevanje družbenega plana v zadnjem letu sedanjega srednjoročnega obdobja. Sestavljalci osnutka resolucije predvidevajo težke gospodarske razmere in zaradi tega mirnejše gospodarske tokove ter manjše stopnje rasti kazalcev uspešnosti gospodarjenja. Po drugi strani pa tak položaj ob stabilizacijskih prizadevanjih napoveduje stabilnejše razmere v gospodarstvu. Družbeni proizvod naj bi se povečal za največ 8 odstotkov, zaposlenost za 2 odstotka, izvoz utegne bolj pokriti uvoz, investiranje pa naj bi ostalo na ravn letošnjega leta. Rast osobnih dohodkov bo nižja od rasti dohodka, pod rastjo družbenega proizvoda pa bo tudi rast sredstev za vse oblike porabe.

Kranjčani so v osnutku resolucije zapisali najpomembnejše načine za prihodnje leto. Na prvo mesto so postavili razvijanje in krepitev delegatskih samoupravnih odnosov. Na voljo so številne analize tega področja. Uspodobitve in dosledne bo treba uresničevati načelo delitve po delu, oblikovati trajne samoupravne in dohodkovne odnose med udeljenec, ki skrbijo za preskrbno prebivalstvo kranjske občine. Cilj vsega tega je ustanovitev interesne skupnosti za preskrbno, pri tem pa so pomemben člen potrošniški svet. Delitve ustvarjene vrednosti bo moral postati še spodbudnja. Materialna osnova združenega dela se mora krepliti. Skupščina bo sodelovala pri tem s Službo družbenega knjigovodstva. Pozornost bo veljala urbanističnim in zemljiškim zadevam, kjer bo nujno sodelovanje stanovanjske, komunalne in zemljiške samoupravne interesne skupnosti.

Osnutek resolucije bo šel po razpravi na seji skupščine 21. novembra v javno razpravo, ki mora biti dobro pripravljena in temeljita, saj resolucija ni dokument postranskega pomena.

Splošna poraba in proračun prihodnje leto

Oblikovanje sredstev za financiranje splošne porabe v občini Kranj za leto 1980 mora biti odvisno od rasti ustvarjenega družbenega proizvoda. Na tej osnovi planirana stopnja rasti splošne porabe pomeni relativno rast za 7,5 %. Ob upoštevanju vpliva cen (cca 10 %) pomeni nominalno povečanje za 18,2 %. Takega povečanja proračunski prihodki ne bodo zagotovili, zato se delež sredstev za splošno porabo v proračunskih sredstvih povečuje nesorazmerno s sredstvi, ki sicer ne sodijo med proračunske izdatke, pa s posledicami razbremenjujemo pritisk na sredstva gospodarstva.

V okviru sredstev za splošno porabo bodo zagotovljena sredstva za tiste naloge, ki so z ustavo, zakoni ali drugimi predpisi opredeljeni kot funkcija družbeno-politične skupnosti.

(podatki v tisoč din)	1980	indeks
davki	140.018	118
takse	8.700	111
ostali prihodki	10.770	115
Skupaj	159.488	117

Osnutek razporeditve proračunskih prihodkov po glavnih namenih:

Ocenje realizacije 1979	Prelog 1980	Indeks
01 – Dejavnost organov DPS	90.787	114.165
02 – Ljudska obramba	9.888	14.877
03 – Dejavnost DPO in društev	9.385	11.200
04 – Negospodarske investicije	2.959	1.550
05 – Socialno skrbstvo	4.387	5.251
06 – Komunalna dejavnost	5.550	5.550
07 – Dejavnost KS	3.970	4.720
08 – Odstopljeni prihodki	25.700	21.465
09 – Intervencije v gosp.	1.590	1.800
10 – Tekoča prorač. rezerva	2.085	2.801
11 – Obvez. iz preteklih let	800	580
12 – Sredstva rezerv. sklada	2.387	2.801
SKUPAJ RAZPOREJENO	159.488	117

Stran za delegatsko odločanje na osnovi gradiva Indok službe kranjske skupščine pripravil Jože Košček

Večina pripomb upoštevanih

Delegati kranjske občinske skupščine bodo na prihodnji seji razpravljali o predlogu družbenega dogovora o uresničevanju kadrovskih politik. Osnutek dogovora je bil do 20. septembra v javni razpravi. 141 pripomb so posredovali udeleženci javne razprave in večina jih je bila v predlogu odloka upoštevana.

Nekateri manj pomembni člani, ki so le ponavljali različne že zapisane ugotovitve, so v predlogu izpuščeni. Natančneje kot v osnutku je v predlogu obdelano ugotavljanje in priznanje delovne zmožnosti. Spremembe so pri obveznostih organizacij združenega dela do izobraževanja svojih delavcev ob delu. Največ sprememb je doživel del, ki govori o organu za spremljanje izvajanja dogovora. Za to je v predlogu oblikovan predlog za ustanovitev odbora podpisnikov in njegovega izvršnega odbora. Natančneje je opredeljena odgovornost. Za kršilce so predvidene hujše kazni kot doslej. Izvršni svet kranjske občinske skupščine je o predlogu družbenega dogovora razpravljal in meni, da je zrel za obravnavo in sprejem na občinski skupščini.

DOGOVORIMO SE

Š.K. LOKA 19

13. skupno zasedanje
zborna združenega dela
in zborna krajevnih skupnosti,
ki bo v sredo, 21. novembra,
ob 16. uri v sejni dvorani
občinske skupštine.
Poljanska cesta 2

9. seja
družbenopolitičnega zborna
občinske skupštine,
ki bo v sredo, 21. novembra,
ob 13.30 v mali sejni sobi
občinske skupštine.
Poljanska cesta 2

Dnevni red

ZA SEJO DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA:

- ugotovitev sklepnosti zborna
- potrditev zapisknika 8. seje družbenopolitičnega zborna z dne 24. 10. 1979 ter poročilo o izvršitvi sklepov
- osnutek resolucije o uresničevanju družbenega plana občine 1975 - 1980
- predlog aneksa k srednjoročnemu programu stanovanjske graditve v občini Škočja Loka za obdobje 1976 - 1980
- predlog odloka o proračunu občine za leto 1979
- stanje in možnosti razvoja kmetijstva v občini Škočja Loka
- osnutek dogovora o oblikovanju družbenega sveta in osnutek odloka o družbenem svetu za vprašanja prostora in varstva okolja
- potrditev statuta raziskovalne skupnosti občine Škočja Loka
- soglasje k statutu stanovanjske skupnosti občine Škočja Loka
- delegatska vprašanja

ZA SKUPNO ZASEDANJE ZBORA ZDRUŽENEGA DELA IN ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI:

- izvolitev komisij za verifikacijo pooblaščil, verifikacija pooblaščil in ugotovitev sklepnosti zborov
- potrditev zapisknika 12. skupnega zasedanja zborna združenega dela in zborna krajevnih skupnosti z dne 24. 10. ter poročilo o izvršitvi sklepov
- osnutek resolucije o uresničevanju družbenega plana občine 1975 - 1980 v letu 1980
- predlog aneksa k srednjoročnemu programu stanovanjske graditve v občini Škočja Loka za obdobje 1976 - 1980
- stanje in možnosti razvoja kmetijstva v občini Škočja Loka
- osnutek dogovora o oblikovanju družbenega sveta in osnutek odloka o družbenem svetu za vprašanja prostora in varstva okolja
- potrditev statuta Raziskovalne skupnosti občine Škočja Loka
- soglasje k statutu Stanovanjske skupnosti občine Škočja Loka
- predlog odloka o spremembni odloku o odškodnini zaradi sprememb načinosti kmetijstva ali gozdne zemljišča
- predlog odloka o dopolnitvi odloka o splošni prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelizacije, graditve in sprememb kulture zemljišča in obvezni izdelavi zazidnega načrta za stanovanjsko naselje v Lučinah
- predlog odloka o dopolnitvi odloka o splošni prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelizacije, graditve in sprememb kulture zemljišča in obvezni izdelavi zazidnega načrta za stanovanjsko naselje v Dražgošah
- osnutek odloka o ureditvi nekaterih zadev področja zasebne obrti v občini Škočja Loka
- informacija o sklenitvi samoupravnega sporazuma o gradnji ter finančiranju stroškov enostavne in razširjene reprodukcije loške kanalizacije in čistilne naprave, na katere se priključuje območje od Stražišča do Zabnice
- delegatska vprašanja

Za malenkost večji prihodki

Proračun občinske skupštine za leto je bil sprejet konec februarja. V njem je planiranih 64.580.000 dinarjev prihodkov, 63.943.000 odhodkov in 637.000 din tekoče proračunske rezerve.

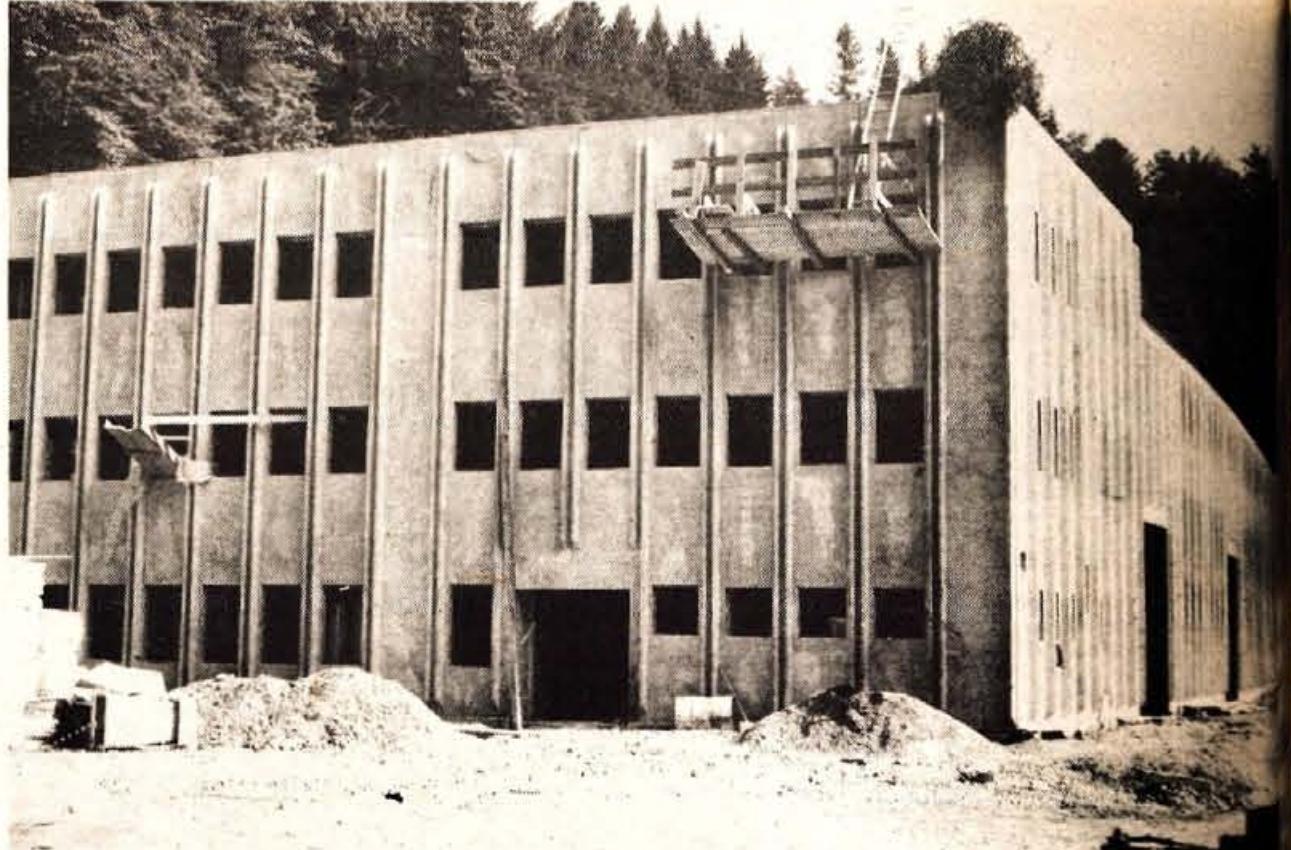
V devetih mesecih so znašali prihodki 50.556.114 dinarjev ali 78 odstotkov plana, odhodki pa 42.065.415 din ali 65 odstotkov plana. Iz tega je razvidno, da je bilo prihodkov za 3 odstotke več, kot so jih za 9 mesecev planirali. Do konca leta pa računajo, da bo plan presežen za 4.180.000 dinarjev. To pa pomeni, da se bo nateklo 68.760.000 dinarjev ali za 28 odstotkov več kot lani. Ker pa sredstva za splošno porabo ne smejo naraščati hitreje od družbenega proizvoda, se nominalno lahko počeajo le za 22 odstotkov.

Predlog odloka o spremembah občinskega proračuna je obravnaval izvršni svet, ki je predlagal, da bi prosta sredstva, če bi jih bilo kaj ostalo, ob koncu leta porabili za potrebe prostorov državnih organov. Če pa bi bili prihodki pod planom, pa se ustrezno zmanjšajo sredstva za gradnjo prostorov državnih organov, kot tudi sredstva za ostale namene. V kolikor pa bi prihodki porasli bolj kot dovoljuje resolucija, se denar razporedi za posege v gospodarstvo.

Čiščenje vode v loški čistilni napravi

Na osnovi triletnih prizadevanj je pripravljen samoupravni sporazum o gradnji in finančiranju enostavne in razširjene reprodukcije loške kanalizacije in čistilne naprave, na katero se priključuje področje od Stražišča do Zabnice. S primerjalno študijo je bilo nameč ugotovljeno, da je dolgoročno gledano odvajanje in čiščenje odpadnih voda območja občine Kranj od Stražišča do Zabnice cenejše, če se te vode čistijo v loški čistilni napravi. Izračunano je tudi, da je za določno 15 let ceneje čiščenje v lastni čistilni napravi v Zabnici, vendar bi se v tem primeru slabo očiščene vode ali, če bi bila čistilna naprava v okvari, vode stekala po regularni strugi potoka Zabnica in ponikalne v podtalnico Sorškega polja, katerega vode bodo črpali za loški vodovod. Zato je interes, da se vode stekajo v loško čistilno napravo.

V sodelovanju z INDOK centrom pravila L. Bogataj

Za prihodnje leto bodo še strožja merila za investiranje.

Osnutek resolucije za leto 1980

Planiranje v zaostrenih pogojih gospodarjenja

Družbeni proizvod naj bi porastel za 5, industrijska proizvodnja za 5 do 6, vlaganja prav toliko, zaposlovanje pa za 2 odstotka

Z oziroma na ključne probleme ekonomskoga razvoja letos, zlasti visok deficit v zunanjetrgovinski menjavi, težnje OZD o uvozu opreme, tehnologije in repromateriala, neustreznost sredstava investicij, usmerjenost na domači trg, neskladja med cenama posameznih proizvodov, bo potrebno vrsto ukrepov za normalizacijo gospodarskih razmer. Vendar pa predlagani ukrepi pogosto zvodenijo, ker se gospodarstvo kot negospodarstvo vse preveč zanašajo na sistemski ukrepe. Zavedati se prav tako treba, da bo gospodarski položaj prihodnje leto težaven, vendar pa vse kaže, da se večina kolektivov zanaša na rešitev problemov, brez, da bi tudi sami pomagali.

Najlepši primer je planiranje investicij in vseh oblik porabe. Želite OZD po investiranju, uvozu opreme in repromateriala kot po raznih kreditih se namreč ne zmanjšujejo. Zato naj bo predlagani osnutek resolucije spodbuditi vsem načrtovalcem in oblikovalcem planskih dokumentov v gospodarstvu za kritično oblikovanje dokumentov, ki naj bodo takšni, da jih bo v praksi moč uresničiti.

Ključni problemi razvoja, ki so značilni za letos so premajhna usmerjenost v izvoz, pretirana rast zaposlovanja in premajhen delež produktivnosti v prirastu družbenega proizvoda, prenizka udeležba negospodarskih investicij in slabo zadovoljevanje potreb po storitvah družbenih dejavnosti, slabo obvladovanje materialnih stroškov proizvodnje, velika odvisnost od uvoženih virov energije, velika zadolženost, inflacija in ne nazadnje izredno slaba kvalifikacijska struktura zaposlenih in novozaščitenih.

Da bi te negativne tokove prihodnje leto omejili, bodo pred-

nostne naloge uresničevanje samoupravnega sistema odnosov s tujino, dohodkovne povezave in združevanje sredstev namenito kreditiranja, skladnejša razmerja v ustvarjanju in razporejanju dohodka in čistega dohodka v korist krepitev reproducivne sposobnosti gospodarstva, delitev po delu in nadaljnje uveljavljanje sistema družbenega planiranja in pripravljanje novega srednjoročnega plana, ki naj bo osnova za spremembo sestave proizvodnje in odpravljanje zunanjetrgovinskega primanjkljaja.

DRUŽBEN PROIZVOD VEČJI ZA 5 ODSTOTKOV

Na osnovi dosedanjih rezultatov razvoja in zgoraj omenjenih usmeritev v Škočjeloški občini predvidevajo, da bi bilo v prihodnjem letu moč doseči 5 odstotno rast družbenega proizvoda. Osnovni nosilec gospodarske rasti bo industrijska proizvodnja, planirano rast pa bo lahko dosegljiva s povečevanjem izvoza in večjim deležem produktivnosti.

Investicije v osnovna sredstva naj bi porasle za 5 do 6 odstotkov. Kreditov bo manj, zato se bodo dogovorjena merila še zaostrišča. Pri novih naložbah bodo imeli prednost objekti in oprema, ki se bo financirala na podlagi sovlganjem oziroma združevanja sredstev; Gorenjska predilnica in Bača Podbrdo za proizvodnjo preje volnenega otipa; SGP Tehnik in Cementarna Trbovlje za povečanje proizvodnje cementa; MIG in Kolinska Ljubljana za gradnjo tovarne strukturnih rastlinskih beljakovin; Odeja in Tekstil-promet Zagreb za izgradnjo skladničnih prostorov; Jelovica in 5. maj Pula za nakup opreme za izdelavo stavbnega pohištva, Alpinia Žiri za ureditev prodajalne na Kraigherjevi ploščadi in Rudnik urana Žirovski vrh.

Prednost imajo tudi objekti, ki se financirajo s samoprispevkom. To pa so naslednje investicije: gradnja šole v Selcih in kulturno družbenega centra v Selcih. Med družbenimi objekti pa bodo imeli prihodnje leto prednost šola za usmerjeno izobraževanje, dijaški dom, obnova delavnice v Centru slepih in večnamenska hala v Podlubniku. Poleg tega pa objekti in naprave stanovanjsko-kunalne gradnje in PTT infrastrukture ter objekti, ki jih načrtujejo krajevne skupnosti. Absolute prioritete bo deležna realizacija srednjoročnega plana stanovanjske gradnje v občini in odkup in priprava zemljišča za gradnjo v Frankovem naselju. Prav tako ima prioritetno na tem

področju razvojno-raziskovalnega naloge za uvajanje sončne energije v praktično uporabo in se naj bi prihodnje leto odkupili pripravili zemljišča za sončne avas za Kamnitnikom.

Investicije v opremo pa so načrtovane tako, da bodo omogočile pomembno povečanje investicij v racionalno nadomeščanje vseh surovin in reprodukcijakega materiala.

PRISPEVEK ZA NOVEGA DELAVCA

Ne glede na vire finančiranih naj bi v letu 1980 investitorji v vsaki investiciji v industriji obrti morali zagotoviti za vsako novozaposlenega delavca predračunski vrednosti investicije 1,5 milijona dinarjev. Teden bo porabljen za komunalno urejanje zemljišč, za poseljevanje kmetijstva in za vrednotenje.

Prispevka ne bo potrebno načrtovati investitorjem, ki bodo pridobili v nerazvitih področjih občine - Sorica, Lučine, Davča in investorji, ki vlagajo proizvodnjo, ki je namenjena za izvoz, tisti, ki bodo z investicijo dosegli večji dohodek kot je poprej dohodek v SR Sloveniji in v pravemu, da pride do sporazuma med TOZD o preračoparditvijo delavcev.

Znesek morajo zagotoviti v investitorji, če pa se po zaključku investicije ugotovi, da ipo njujejo merila za oprostitev, jim prizna znesek pri poratu-

KMETIJSTVO IN TRGOVINA
Kmetijstvo, trgovina, gostinstvo, turizem in obrt zaostajajo razvoju, zato bo tem panogu posvečena posebna pozornost. Tako bo Kmetijska zadruga skrbela za modernizacijo zasebnih gospodarstev, MIG bo dogradil silosne celice, rekonstruiral mšalnico, uredil deponijo odpadkov in topilnico masti ter obvezal za predelavo mesa. GG pa bo naprej urejal traktorske vlečne prostorje, prednost bo dana tudi izgradnji v nakupu trgovskih lokalov in storitvenih obrtov.

IZVOZ VEČJI ZA 10 ODSTOTKOV

Prodaja na tujem naj bi se prihodnje leto povečala za 10 odstotkov in bi se celotni prihod dosezen na tujem trgu, povečan za 10 odstotkov in bi znašal 10 milijonov dinarjev. Uvoz pa bi porasel za 3 odstotke, v strukturni materialnih stroškov pa bi se znižal na račun domačih surovin.

Stevilo zaposlenih naj bi poraslo za 2 odstotka, kar pomeni, da bi lahko na novo zaposlili 20 novih delavcev, rudnik pa upoštevan posebej in bo v njenem delu 60 novih delavcev.

Sredstva za skupno in splošno porabo bodo rasla po manj stopnji kot naj bi se povzeti družbeni proizvod.

Statut raziskovalne skupnosti

Raziskovalna skupnost je predlagala statut v potrditev občinske skupštine. Komisija za samoupravne akte pri občinski skupščini predlagala delegatom, da potrdijo statut raziskovalne skupnosti.

Samoupravna stanovanjska skupnost pa je zaprosila za izdajo soglasja občinske skupštine za statut te skupnosti. Tudi za ta statut je komisija za samoupravne akte ugodovila, da je v redu in predlagala delegatom, da izdajo soglasje.

Za lepše okolje

V škočjeloški občini pripravljajo ustanovitev družbenega sveta za vprašanja prostora in varstva okolja

Urejanje prostora in varstvo okolja predstavljata že vrsto let eno ključnih vprašanj občine, saj je za pravilno in smotrno izrabto prostora vezan celotni gospodarski in družbeni razvoj. Zato je bilo oblikovano mnenje, da se najprej oblikuje v občini družbeni svet za vprašanja prostora in varstva okolja.

Pripravljen je že osnutek dogovora in odloka o ustanovitvi. Oba urejata bistvena vprašanja o delovanju družbenega sveta, področje za katero se oblikuje družbeni svet, delovno področje družbenega sveta, način delegiranja delegatov udeležencev in drugih v delu sveta in njihovo odgovornost, koordinacijski odbor družbenega sveta in njegove pristojnosti itd. Poleg udeležencev, ki so navezeni v osnuteku pa lahko tudi drugi sedelujejo v svetu, predvsem so to znanstveno-raziskovalne in druge samostojne organizacije in skupnosti, društva, krajevne skupnosti in delovne organizacije.

Treba pa bo še konkretno izoblikovati predlog katere samoupravne skupnosti in organizacije bodo zaradi svoje dejavnosti že članice sveta in katere bodo vabljene k razreševanju posameznih vprašanj. Potrebni bodo tudi konkretni dogovori s strokovnimi oziroma znanstveno-raziskovalnimi organizacijami oziroma posameznimi strokovnimi delavci o njihovem sodelovanju v družbenem svetu.

Denar za delovanje družbenega sveta mora zagotoviti občinska skupština v proračunu. Ta obremenitev proračunu bo enaka kot za ostale organe, razen za sodelovanje znanstveno-raziskovalnih organizacij oziroma posameznih znanstvenih delavcev.

Ostaja pa odprto vprašanje ali naj se k naštetim udeležencem pripisuje še kdo, gde na problematiko, ki jo družbeni svet obravnava.

Dobitniki Čufarjevih plaket

Jože Bedič je prejel plaketo za scenarije, scenografijo, likovno dejavnost, glasbeno ustvarjalnost in sodelovanje ter kostumografsko uveljavitev v jeseniškem gledališču razdeliti dobitnike letosnjih Čufarjevih plaket. S tem priznanjem so nagradili pet občanov za novo dolgoletno gledališko, literarno in glasbeno delo. Nagrade je plakete podelil predstavnik jeseniške kulturne skupnosti Branko Škrlič.

Zdravko Kotnik je prejel plaketo za dolgoletno ustvarjalno delo na področju amaterske likovne umetnosti. Od 1963. leta je aktiven član likovnega kluba Dolik pri DPD Svoboda Tone Čufar na Jesenicah. Sodeloval je na vseh kolektivnih razstavah kluba in kar sedemkrat razstavljal samostojno. Kot mojster upodabljanja domače krajine in gorenjske arhitekture v svojih delih ohranja mnoge motive, ki zaradi sodobne urbanizacije izginjajo v pozabo.

dobitniki letosnjih Čufarjevih plaket: Branko Škrlič predaja priznanje dobitnikom. — Foto: F. Perdan

Ivan Maroševič je dobila plaketo za 35 let ustvarjalnega dela v jeseniškem amaterskem društvu Tone Čufar. Domalčič je ostala zvesta aktorka, ko je kot dekle nastopila v prvi gledališki sezoni po reditvi. Odigrala je več kot 100 v različnih odrskih delih. Na koncu pa je treba tudi njene teatralne nastope na številnih državah in drugih prireditvah. Vsi uspehi presegajo meje amaterske ustvarjalnosti in dan izjemne igralske nadarosti ter delavnosti.

S. Saje

NAJAVA MALE PLASTIKE — V tovarni barv in lakov Color v Medvode je bila razstava male plastike kiparja Naceta Ribiča, ki so jo v okviru akcije Umetnost približati delovnim kolektivom. Razstava je bila dobro obiskana. Avtorjeva dela predstavljajo močno stilizirane male katerimi najdemo ribiča, orača, sejalca, muzikanta in druge, namesto v lesu. — fr

USPEL NASTOP DUETA

Tribč — V petek, 2. novembra, sta na povabilo Glasbene mladine organizacije ZSMS Tržič-mesto gostovala violinist Tomaž Kavčič in kitarist Igor Saje. Pred maloštevilnim občinstvom, žal na temu v Tržiču vse večkrat priča, sta predstavila glasbo od starika do moderne dobe. Poslušalci so bili zadovoljni, posebno še, ker je bil po koncertu pogovor, na katerem je razen glasbene razlage med katerimi tekla še o razvoju organizacije Glasbene mladine v Tržiču.

J. Kepic

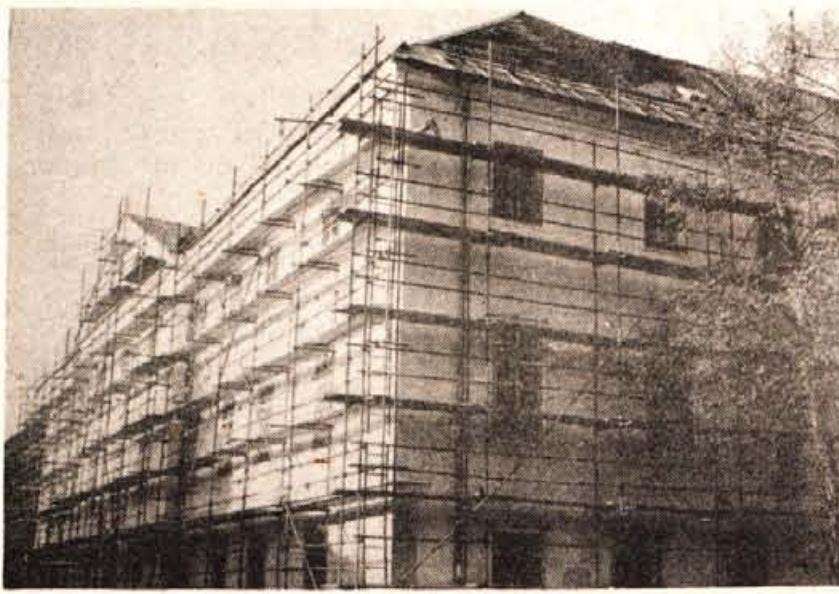
V RIBNEM ŽE DRUGA PRIREDITEV

Ribno — V Ribnem je bila minula soboto prva prireditev v novi Zadružni domu. Gostovali so člani amaterskega gledališča Tone Čufar z Jesenic. Predstavili so se s komedijo Razbiti vrč. Predstava je bila zelo toplo sprejeta. Igrali si je ogledalo okoli tristo ljudi.

V soboto, 10. novembra, pa so si krajani lahko v Ribnem ogledali novo razstavo gorenjskih slikarjev-amaterjev. Razstava bo odprta v sredo, 14. novembra.

Ob tej prilici pa je DPD Svoboda Rudi Jedretič iz Ribnega prispevala s večer pesnika Minattiha. Njegove pesmi so predstavili predstavitorji domačega društva. Nekaj narodnih pesmi pa je zapel zbor DPD Svoboda iz Ribnega.

R. M.

RADOVLJICA — Linhartov trg počasi, a zanesljivo dobiva lepo podobo z novimi pročelji starih stanovanjskih hiš. Denar za obnovino in revitalizacijo starega mestnega jedra je namenila skupščina občine Radovljica, zdaj pa poteka najbolj zahtevna dela na radovljški graščini, ki bo spet dobila baročno podobo 18. stoletja. Počasi, a temeljito bodo potem obnovili še vsa ostala pročelja, da bo stara Radovljica zares ohranjena in privlačna za obiskovalce. — Foto: F. Perdan

Mogočen steber kulture

Nadaljevanje s 1. str.

seniški komunisti in najnaprednejši delavci na osnovi marksističnih načel, je bilo od ustanovitve 26. januarja 1919. leta vneto v borbo delavskega razreda. Kazalo mu je pot prek dnevnih ekonomskih bitk v dočnost. Jeseniški delavski dom, nasproti so ga imenovali rdeča trdnjava, je bil med obema vojnama resnična trdnjava marksističnega delovanja. V tem obdobju so si v društvu zavestno in programsko prizadevali, da so bili pesem, igra na odru, beseda na predavanju ali v debatnem krožku, glasba, knjige, izleti in druge oblike rekreativne pa tudi športne dejavnosti usmerjeni predvsem v medsebojno zbljevanje, krepitev delavske enotnosti in utrjevanje revolucionarne zavesti ter čistosti marksistične misli.

Jesenški Svoboda ni prenehala delovati niti 1933. leta, ko jo je centrala v Ljubljani zaradi komunistične marksistične orientacije razpustila. Najupornješi člani so ustanovili delavsko kulturno društvo Enakost, v katerem so še dalje ureščevali svoji program. Številni člani društva so bili tudi nosilec takratnega revolucionarnega in poznejšega narodnoosvobodilnega gibanja.

Po osvoboditvi je jeseniška Svoboda, ki so jo poimenovali po njenem članu, delavskem pisatelju in pesniku, komunistu, revolucionarju in padlemu borcu Tonetu Čufarju, nadaljevala s plodnim delom svojih vzorov v velikih učiteljev. Vsa društvena aktivnost, ki se je odvajala v izobraževalno klubskem delu, likovnem ustvarjanju in razstavni dejavnosti, delovanju pevskih zborov, godbe na pihala in dramskih, lutkarskih ter folklornih skupin, je bila osnovana na zavesti, da je socialistično revolucijo moč dokončno izbojevati le z razredno osveščenim in kulturno razgledanim delavskim razredom. V Svobodi so vznikle tudi mnoge dejavnosti, ki so prerasle okvre društva in danes predstavljajo temeljne prosvetno kulturne dejavnosti v jeseniški občini.

V delavsko prosvetnem društvu Svoboda Tone Čufar na Jesenicah deluje več skupin. Ena od njih je kulturno umetniški klub, katerega glavna dejavnost sta urejanje kulturno umetniške priloge jeseniškega Zelezarja Listi in izdajanje knjig Male Čufarjeve knjižnice. Likovni klub Dolik, ki stalno združuje od 20 do 30 slikarjev amaterjev, odlikuje pestrast ustvarjalna in razstavna dejavnost. Odsek ročnih del uspešno ohranja in neguje bogato izročilo ljudske umetnosti. Kulturna skupina Jutro, ki jo sestavljajo predvsem mladi delavci iz bratskih republik in pokrajin, pa je posebnost društvene dejavnosti, saj se z raznimi originalnimi deli jugoslovenske poezije in proze uspešno predstavlja svojim rojakom.

Kot je predsednik društva med drugim poučar ob koncu svojega govorja, se člani Svobode, v petih sekcijah jih aktivno deluje prek dvesto, pri svojem delu zavedajo Titovih besed, da brez kulturnega napredka delavci ne bodo zmogli samoupravljanja. Ob tem se je zahvalil vsem, ki so v teh prizadevanjih bili doslej v pomoč in bodo tudi v bodočem, še posebej pa tistim delavcem, ki so v težkih razmerah med obema vojnami postavili trdne marksistične temelje, na katerih danes društvo gradi kulturno socialistične samoupravne družbe.

V bogatem kulturnem sporedu v nadaljevanju prireditve so sodelovali ansambel narodnih plesov in pesmi pri jeseniški Svobodi, ki ga vodi Pavel Dimitrov, ženski pevski

Kmalu premiera filma o Nikoli Tesli

V produkciji Zagreb filma končujejo izdelavo filma o Nikoli Tesli, ki so ga naslovili »Tajna Nikole Tesle«, kar bomo mi prevedli v skrivnost. S tem režiser Krsto Papić zaključuje svoje skoraj štiriletno delo o velikem mislecu in genialnem znanstveniku, čigar ideje in izumi so temelj sodobne, industrijske dobe.

Film se pojavi v času dramatične krize klasičnih virov energije, času suma v nuklearno energijo in času naporov celotnega človeštva, kako pridobiti potrebno energijo, kako preživeti. Film o Nikoli Tesli ne pripoveduje samo o neverjetni usodi neobičajnejši dečka iz nepoznane Like, ki postane duhovni vodja tehnološke revolucije na prehodu stoletja, temveč je to film o poteh in usodi naše celotne civilizacije. Spor izbora izmed Edisonom in Teslo pred skoraj sto leti se danes ponavlja v podobni obliki. Toda ali imamo danes koga kot je bil Tesla? Ali imamo možnost izbire v energetiki? Ali se v spisih in razmišljanjih, ki jih je zapustil Tesla, skriva pot za odkritje neomejnih količin čiste energije? Film na umetniški način zastavlja to vprašanje.

Vlogo Nikole Tesle bo tolmačil mladi beografski igralec Petar Božović. Trojico Američanov, ki so odločali o usodi tehnološke revolucije, bodo igrali trije ameriški igralec: Orson Welles bankirja Morgana, Dennis Patrick izumitelja Edisona in Strother Martin poslovneža Westinghousea, ki je v praksi izvedel Teslove zamisli.

zbor z Jesenic pod vodstvom Milka Škobernika in pihalni orkester jeseniških železarjev pod vodstvom Ivana Knifeca, ki je pripravil pravo glasbeno revijo s skladbami od maršev do zabavnih in narodnih melodij. Akademijo je popestrila tudi priložnostna razstava o dejavnosti kulturno umetniškega kluba, odseka ročnih del in likovnega kluba pri jeseniški Svobodi. Posebni del prireditve pa je bila podelitev letosnjih Čufarjevih plaket.

S. Saje

Na akademiji ob 60. obletnici delovanja jeseniške Svobode je v kulturnem sporedu nastopil tudi ansambel narodnih plesov in pesmi. — Foto: F. Perdan

Napaka, ki jo bo treba priznati

Poročilo se je ostrelje na hlevu, tudi streha na hiši pušča in ji grozi enaka usoda. Prvi sneg je že na delu.

Kaj bo s Tavčarjevo domačijo na Visokem? Vprašanje, ki vrta in terja odgovor, ni novo. »Pozor, Visoko propada«, je Delo pisalo že leta 1962, ko so bili lastniki še Tavčarjevi dediči. Dve leti kasneje je posestvo postalo družbeno last. Porajale so se ideje, kaj narediti na Visokem. Toda zgodilo se ni nič. Leta 1966 je domačija dobila novega gospodarja. Občina Skofja Loka je prodatu Mirku Sinkovcu in do danes je Visoko spet privatna last. Skofjeloški kulturniki so tedaj dvignili glas, da se občina s tem ni rešila sramote. In res se ni.

Lahko bi se pogovarjali, kaj je Mirko Sinkovec naredil na Visokem in kaj ni. Resnica je, da sam ni kos vzdruževanju objektov.

Skofjeloški izvršni svet je 9. oktobra obravnaval problem, se vprašal kakšen spomenik je Visoko in predal štafeto kulturni skupnosti.

Po poglejmo, kakšen spomenik je Tavčarjeva domačija na Visokem. V publikaciji Kulturni spomeniki Slovenije, ki jo je leta 1964 izdal Zavod za spomeniško varstvo SRS, je zapisano, da je dvorec pisatelja Ivana Tavčarja s Savinškim spomenikom in družinsko grobno spomenik prve kategorije. Januarja letos je bila ovrednotena in zaščitena z rezijom drugo stopnje. In kdo je dolžan vzdružiti spomenike. V prvi vrsti je to lastnik.

Kaj je storila kulturna skupnost? Sama nima denarja za obnovo dvorca, niti za najnujnejšo zaščito pred propadom. Sklica je razširjeno sejo izvršnega odbora in postala vabilo štiridesetim skofjeloškim delovnim organizacijam, družbenopolitičnim organizacijam in občinski skupščini. Predstavnikov slednje ni bilo, prišli so le trije direktorji. Vabilo so razumeli kot prošnjo za denar, ne kot iskanje rešitve. Delavci gotovo ne bodo vlagali v privatno lastnino. Obnova dvorca presega privatno pobudo, je bila skupna ugotovitev. Izvršni odbor kulturne skupnosti je sklenil, da bo posebna komisija, v kateri bodo tudi predstavniki delovnih organizacij, do konca leta izdelala idejni program, kaj naj bi Tavčarjeva domačija pomenila. Istočasno naj bi uredili vprašanje lastništva. Izvršnemu svetu občinske skupnosti je predlagal, naj iz sredstev za elementarne nesreče da denar za zaščito objektov pred zimo. Polovico teh sredstev — posebnu komisijo je ocenila, da je potrebnih 727.000 dinarjev — je pripravljena dati republiška kulturna skupnost.

Kaj bo na Visokem torej danes še ni znano. Prav gotovo je najpomembnejše, da se uredi vprašanje lastništva. Skupščina občine je že pred leti skušala dobiti domačijo nazaj, toda tega ni nihče speljal. Napako iz leta 1966 bo treba priznati in jo popraviti. Če tega v celi občini nihče ne more narediti, potem naj se dvorec podre.

M. Volčjak

Podvin – pojem kvalitete

Med tremi slovenskimi hoteli je na zboru gostinskih in turističnih delavcev dobil visoko priznanje tudi Hotel Grad Podvin — Nova teniška igrišča in depanska za hotelom.

Podvin — Letos v turistični sezoni sta republiški odbor sindikata delavcev gostinstva in turizma in združenje za turizem pripravila anketo v vseh slovenskih hotelih in motelih, da bi tako ugotovili, katerim hotelom in njegovimi storitvami so gostje najbolj zadovoljni. Ob rezultatih ankete pa so upoštevali tudi ekonomske rezultate, dosedanje ocene kvalitete storitev ter dosedanja priznanja. Tako so resnično dobili hotele najvišjih vrednosti, med katere upravičeno sodi tudi Hotel Grad Podvin.

PRODUKTIVNOST RASTE

Hotel Grad Podvin ima na svojih stenah že številna mednarodna priznanja, med drugim tudi zadnje priznanje Maison de Qualité, ki mu ga je podelila mednarodna organizacija za napredok in kvaliteto gospodarskih storitev.

Hotel zaposluje 33 delavcev, poslovni rezultati pa so iz leta v leto ugodnejši. V primerjavi z lanskimi devetimi meseci jim je letos ves prihodek porasel za 28 odstotkov, čisti dohodek za 20 odstotkov, produktivnost na zaposlenega pa 32 odstotkov in dohodek na zaposlenega 56 odstotkov. Zmanjšalo se je število zaposlenih, ki pa so opravili

vsa dela, tako, da je bila produktivnost izredno visoka. Osebni dohodki so značili v povprečju 7.113 dinarjev, brutto dohodek na zaposlenega pa 10.000 dinarjev. Vsi ti poslovni rezultati pa bi bili še boljši, če bi delovna organizacija prejela plačilo izvozne stimulacije, ki jo je obračunala. Delavci pa so ostanevi dohodka zelo gospodarno porazdelili in precej denarja namenili za razširjenjo reprodukcije. Že letos pa so v okviru nalog sedanjega srednjeročnega programa kupili štiri stanovanja v Mošnjah za zaposlene delavce v hotelu ter za učence.

Direktor hotela Grad Podvin Stefan Spilak

Ali res ni nobene odgovornosti

Ali res ni nobene odgovornosti za tako početje, so se spraševali člani Škofjeloškega izvršnega sveta, ko so imeli pred sabo poročilo, ki ugotavlja velike napake pri gradnji prostorov milice v Žireh. Projektant je enostavno pozabil na dimnik, električno napajavo, vodovodno inštalacijo, kanalizacijo in ureditev okolja. Videli jih niso ne nadzorni organ Lokainvest iz Škofje Loke, ne podnudnik gradbenih del Tehnik Škofje Loke, ne ob izdaji gradbenega dovoljenja. Opazili so jih Tehnikovi zidarji, med gradnjo. Brez teh del seveda ne bo šlo, zato izvršnemu svetu ni ostalo drugega, kot da potrdi dodatek k pogodbji za znesek 1.066.505 dinarjev.

Kolikor je stvar smešna je tudi žalostna obenem.

M. Volčjak

NOVA TENIS IGRIŠČA

Gostje, ki prihajajo na dopust v hotel Grad Podvin, ki ima 65 postelj ter grajsko pristavo, kjer je grill restavracija, so večinoma tuji in ostajajo za dalj časa. Precej imajo stalnih gostov, ki jim je v Podvinu všeč izredno lepa in mirna okolica, sprehodi v naravo ter seveda ponuba in postrežba najvišje kvalitete. Da bi še bolj izpopolnili svojo turistično ponudbo, so se odločili, da v naslednjem srednjoročnem obdobju namenijo precej sredstev za novo gradnjo in igrišča.

»Načrtujemo izgradno depansane poleg gradu« pravi dolgoletni direktor hotela Grad Podvin, Stefan Spilak. »Depansane s 100 novimi posteljami, da se bodo naše prenočitvene zmogljivosti povečale. V njej bo pokriti bazen, trim prostori, objekt pa bo loken od sedanjega gradu. Razen tega se pripravljamo na izgradnjo treh tenis igrišč poleg hotela, ki jih bomo zgradili z lastnimi sredstvi in deloma s krediti banke.

Vsak let bomo seveda opravili nujna vzdrževalna in obnovitvena dela na obeh objektih. Prav zdaj, ko je hotel zaprt in delavci na dopustih, se oba objekta temeljito obnavljata.«

Grad Hotel Podvin je enovita delovna organizacija, ki že leta in leta pomeni pojem kvalitete v našem turizmu. Zato, ker znajo gospodariti, zato, ker se dobro zavedajo, da se lahko le z nenehno in stalno kvaliteto obdržijo še takoj zahtevni gosti, ki se potem tudi radi in vedno vračajo.

D. Sedej

VAŠA PISMA

Spoštovani!

Oblaščam se z Bavarske. Rojena sem bila v Tržiču, poročena sem z Bavarcem in živim tukaj že triajsto let. Da vsako leto večkrat pridevam v Tržič, mi ne zadostuje. Veste, mi Slovenci smo ljudje, ki doma v Sloveniji ne moremo pozabiti. Ker sem naročena na Jano, Delavca in razne druge knjige, vas prosim, da mi, če vam je prav, začnete pošiljati vaš časopis Glas, ker se zanimam za novice z Gorenjsko.

Tukaj, kjer sem zdaj doma, ni Slovencev. Zato želim vaš časopis, da bi bilo povezano z domovino, posebej z Gorenjsko. Upam, da boste ustregli moji želji.

Ce pa bo kdo potonal tu naokrog, je prisrčno vabljen na kavico. Veste, tu je zelo lepo. Živim 300 metrov od jezera. Tudi tovarn ne boste videli. Pač pa zdravilna kopališča, bolnišnice za srčne bolnike. Lepa pokrajina, ampak čez Slovenijo pa ni kraja.

Upam, da bom dobila vaš časopis. Želim vam veliko uspeha, lepe jesenske dni in pozdravljam vse Slovence. Vaša rojakinja

Marjeta Breitmoser

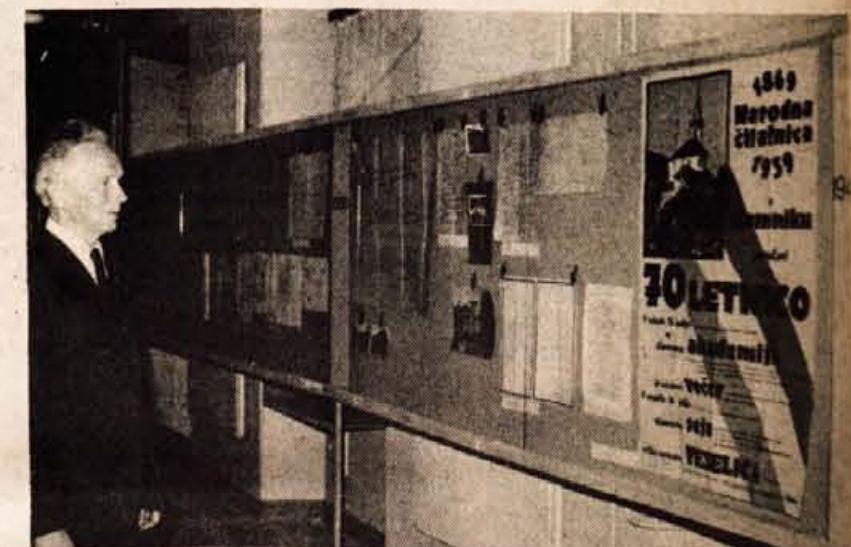

Najvišje priznanje za kvaliteto so letos dobili Grad Otočec, mariborski hotel Habakuk in Hotel Grad Podvin. — Foto: F. Perdan

Kljub težavam uspešno v novo leto

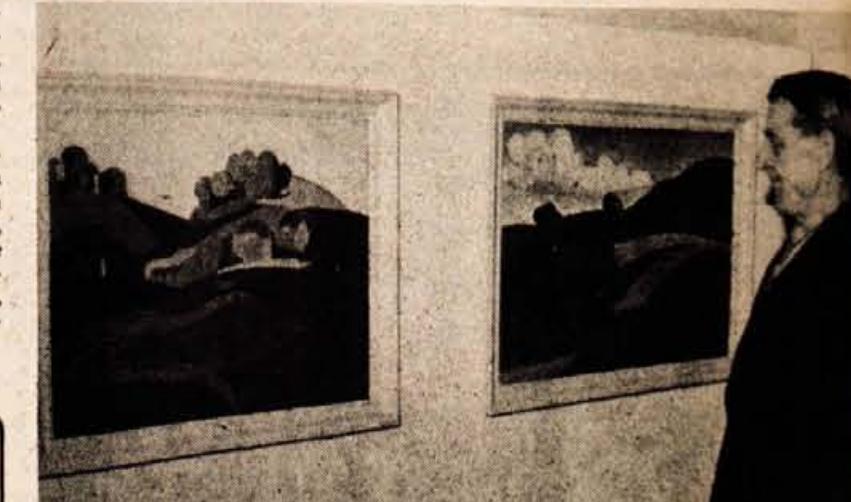
Tržič — Več kot devetdeset mladih, ki so zaposleni v Mercatorjevi temeljni organizaciji Preskrbi v Tržiču, se bo sestalo na redni letni konferenci osnovne organizacije ZSMS. To je na zadnji seji sklenilo predsedstvo, ki je razen tega obravnavalo tudi uresničevanje letošnjega programa dela. Kljub temu, da so druge družbenopolitične organizacije kritično ocenile delo mladinske organizacije, ta trditev ni povsem točna. Mladi se namreč udeležujejo vseh večjih prireditvev v občinskem merilu, dovolj delavni pa so tudi v samoupravnih organizacijah občine. Več pozornosti pa bodo posvetili tudi akcijam, ki jih organizira občinska konferenca ZSMS.

J. Kepic

Kranj — V prostorih Gorenjskega muzeja v Tavčarjevi ulici so v petek, 9. novembra, odprli razstavo Kamnik v arhivskih virih. Prenešena je iz Kamnika, kjer so jo pripravili — v sodelovanju z Zgodovinskimi arhivom Slovenije — v počastitev 750-letnice mesta. Razstava pravzaprav nima namena prikazati zgodovino Kamnika, temveč časovno opozarja na najpomembnejše dokumente o dogodkih v mestu in na dokumente ustanov in organizacij, ki so vplivale na razvoj mesta. Tako je na ogled tudi listina iz leta 1229, ko je bil Kamnik prvič omenjen v pisanih virih. Razstava bo odprta do 3. decembra.

— Foto: F. Perdan

Kranj — V galeriji Mestne hiše so v petek, 9. novembra, odprli razstavo del članov bežigrajske sekcije Društva slovenskih likovnih umetnikov. Gorenjski muzej jo je pripravil v sodelovanju z Bežigrajsko galerijo iz Ljubljane. — Foto: F. Perdan

JESEN V ZBILJAH — S hladnimi jesenskimi dnevi se je končala letosna bogata turistična sezona v Zbiljah. Zbiljsko jezero je tudi letos privabljalo številne obiskovalce od blizu in daleč, ki so v čolnih domačega turističnega društva kaj radi zaveslali po jezeru. Do spomladis se bodo ob obali zbirali predvsem ribiči, sicer pa je vabljen turistični dom, ki slovi po dobrih postrežbi, ne nazadnje pa disco klub v spodnjih prostorih doma.

(—fr)

IZGRADNJA NOVEGA ELEKTRIČNEGA VODA — Delavci delovne organizacije Dalekovod iz Zagreba so julija letos pričeli z gradbenimi deli, avgusta pa z montažo dvojnega 110-kilovoltrega daljinovoda od Kranja do Most pri Žirovnici. Daljinovod bo imel skupno 90 stolpov, dosten pa so jih postavili že prek 30. Skupini desetih delavcev, ki dela zdaj pri montaži stolpov, se bosta pozneje pridružili še dve. Tako bodo, če bo vreme ugodno, montažna dela opravili do konca letosnega leta. Kot je povedal vodja montažne skupine Alojz Kovac iz Čakovca, je montaža stolpov sicer težka in neverava, vendar jim gre delo, ki so ga vajeni, kar dobro od rok. Na sliki: montaža stolpa novega električnega voda v Podbrezjah. (S) — Foto: S. Saje

Najboljši mladi iz Naklega

Kranj — V pondeljek, 5. novembra, so pri gorenjski turistični zvezi v Kranju ocenili najboljše naloge mladih na temo o turizmu. Pri četrtnih razredih je bil najboljši prispevek Mateja Žontarja iz osnovne šole Simon Jenko iz Kranja, pri petih je bil prvi Matej Gantar iz šole padlih borcev Žiri, pri šestih se je na prvo mesto uvrstila Andrejka Ilenič iz osnovne šole Tone Čufar, pri osmih razredih pa je zmagal Oton Gartner iz šole Matije Valjavca iz Preddvora. Vsi prouvurščeni se bodo lahko udeležili lepega izleta.

Na tekmovanju, ki ga je razpisala gorenjska turistična zveza v okviru vseslošne dejavnosti na turističnem področju, je bil prvi turistični podmladek turističnega društva Naklo, drugi je bil podmladek osnovne šole Tone Čufar z Jesenic in tretji iz osnovne šole Josip Plemelj Bled.

Pohvale in nagrade so najboljšim podelili v soboto, 10. novembra na jubilejnem 10. srečanju turističnih delavcev, ki je bilo v Škofji Loki in Železnikih.

B. B.

Bo kranjska hortikultura spet zaživelja?

Ze lani je osnovna šola Simon Jenko v Kranju odstopila Hortikulturnemu društvu Kranj sedemsto kvadratnih metrov šolskega vrta, ki leži ob paviljonu društva. Letosno jesen so ga člani društva ogradili in zdaj že nekaj tednov urejajo vrt. Načrtujejo, da bi postal to pravi malo arboretum, sadni vrt, nasad raznega cvetja, jagodičevja, še celo zelenjave. Tu naj bi šolarji na kupu spoznavali tudi vse redke rastline, ki uspevajo pri nas, imeli ure iz botanike. Kadar bo v paviljonu pripravljena razstava, bo tudi vrt odprt za obiskovalce. Prihodnje leto bodo usposobili tudi bazen za prikaz vodnih rastlin in bivši peskovnik za močvirne rastline. Uredili bodo tudi skalnjak in en del tega bo zasajen le z alpskimi rastlinami.

Za ureditev botaničnega vrta v malem pri paviljonu hortikulturnega društva Kranj so se zavzeli starci in mladi člani društva. Grmovnike, čebulnice in druge trajnice so sadili v sredo popoldne. — Foto: D. Dolenc

Če čte stari bit, neč pit . . .

»Če na bom lepa na slik, na zrete stikate, se je pri 96 letih še šalila Neža Galičič iz Debeni. — Foto: D. D.

26 let. S sosedovim Francetom sta se imela rada, pa so ji branili. V Ameriko so jo hoteli spraviti. Pa se ni dala. V prvi svetovni vojni ji je mož padel. Na sporočilu je pisalo, da je padej na višini Kozja lata... Nekje v Rusiji. Takrat je mislila, da se ji bo zmešalo. Tri otroke je imela, pa sta ji takrat kmalu drug za drugim umrla 3-letni fantek in 5-letna punčka. Leta 1920 se je družič poročila. Z Balantinčkovim Matijem s Hlavčih njih. Ta je bil »golcar« v Blegršču, pozimi pa je z njo vred klekljal in »škundre« delal. Neža jih je pa hodila v Žiri prodajat.

D. Dolenc

Aparat za dializo tudi v jeseniški bolnišnici

V regionalni zdravstveni skupnosti Kranj ugotavljajo, da se stroški prevoza na ledvicah obolelih, ki se vsake dva ali tri dni vožijo na dializo v ljubljanske bolnišnice, neprestano večajo, pač zaradi višjih cen bencina. Po zadnjih valorizacijih kilometri so stroški prevoza postali tolikšni, da se sedaj že vprašujejo ali je tak prevoz — pogodbe so skle-

njene z več lastniki avtomobilov — še racionalen. Prav to so se vprašali tudi delegati na zadnji seji skupščine regionalne zdravstvene skupnosti. Doslej kake druge možnosti za prevoze niti ni bilo, že pred leti pa je računica pokazala, da pa bi bili prevozi z rešilnimi avtomobili še neprimerno dražji.

Na Gorenjskem je trenutno 26 bolnikov, ki so jim odpovedale ledvice in morajo zato enkrat do dvakrat na teden preživeti nekaj ur priključen na aparat za dializo. Stavilke kažejo, da se število bolnikov, ki za življeno potrebujejo dializo, neprestano povečuje: samo od leta je preročilo pokojni gorenjski zdravnik Gregorčič. Pa jih tudi zna doživeti. Kolikokrat je bila že slabša kot zdaj, pa se je vedno pobrala. Saj bo še prišla pomlad...

L. M.

Slaba udeležba

Kranj — Občinska konferenca Zveze socialistične mladine iz Kranja je skupno s pripadniki kranjske garnizije Stane Zagor priredila v torek, 6. novembra, ob 20. uri v kranjskem kinu Center recital, ki so ga poimenovali Heroji in vizionarji so za večnost. Nastop, v katerem so sodelovali pripadniki ljubljanskega armadnega območja in mladinci iz jeseniške občine, so posvetili življenski poti in delu velikega jugoslovanskega misleca, teoretička, publicista in revolucionaria Edvarda Kardelja. Nastopajoči so skoz pesem in besedo predstavili Edvarda Kardelja kot osebnost, ki je s svojim delom dal pomembno osnovo razvoju naše samoupravne socialistične ureditve.

Recital bi mogli nagraditi z odlično oceno, kritika pa velja zelo slabi udeležbi na prireditvi. Napol prazna dvorana kaže na nedogovornost predvsem najdogovornejših članov osnovnih organizacij mladih, zaradi katere izvedba kulturno politične akcije ni bila najuspešnejša. Omeniti je treba tudi to, da najbolj primernega zgleda mladim ne daje niti odsotnost predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in kranjske občinske skupščine.

Džiljko Filipčič

ci, ki so najprej vozili kamen iz Mirce ter odvajali material, vse v vprego, s konji. Material so odlagali na mesto, kjer teče proga iz predora proti železniški postaji in jeseniški delavci so tja hodili po odpadni les. Ko so kopali globlje in globlje, kvaliteta jeseniškega kamna ni bila več zadovoljiva, zato so ga vozili iz Škofje Loke.

Družba, ki je gradila karavanški predor, je najprej zgradila elektrarno v Vintgarju, pri prvi izmenjavi tistih drogov sem še sam sodeloval in spominjam se jih, ker so bili vsi žigosani. Zgradili so ozkotirno železniško progo s Hrušice na Mirco, da je bilo delo lažje in je hitreje potekalo. Vendar pa so delavci vseeno opravljali izredno težko delo, čeprav dobro plačano. Znana je tragedija v železniškem predoru Hrušica zaradi vdora plina, žrtvam smo na Jesenicah ohranili spomin tudi s spominsko ploščo, ki je še do danes ostala v jeseniškem parku. Delavci pri predoru, med njimi so bili le redki domačini, so seveda trošili, kar lepi časi so bili to za jeseniške zasebnike. Prav dobro se spominjam, kako smo otroci hodili proti predoru, proti delavskim barakam, da bi prodali malo zelenjave, solate in naleteli na široke in zaničljive posmehi njihovih kuhanj.

Ko so se srečali z delavci, ki so kopali z druge strani Karavank, je bilo težkom v predoru še huje, kajti pritoževali so se, da zdaj strašno piha in so včasih delovni pogoji prav nemogoči. Vendar je bil predor končno zgrajen, pripeljal je poseben vlak za Trst in ustavljal se je na vseh postajah. Vsi krajevni veljaki so hiteli pozdravljati vlak in avstrijskega prestolonaslednika, ki je sedel v njem...

Joža Markež, zasebni elektrikar, se je udeležil tudi minule slovesnosti ob začetku del pri izgradnji cestnega predora Karavanke, nedaleč stran od Hrušice. Joža Markež je bil tako priča že drugi veliki vrtini v Karavanki, vrtini, ki bo zahtevala ogromno dela, a veliko manj fizičnega napora, saj prihaja na Hrušico najbolj moderna gradbena mehanizacija.

D. Sedej

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU OB NJEGOVI 750-LETNICI

(18. zapis)

Kot pri izhodu iz Tuhinje doline kamniški Stari grad, tako naj bi na njenem skrajnem zapadnem koncu ščitil popotne trgovce utrjen grad Motnik.

ZGORNJI MOTNIK

S prva se je tako imenoval le grad postavljen vrh prepadne stene nad Motnikom. Strma, nedostopna skala pada tu neposredno v strugo Motnišnice. Po Valvarjevi upodobitvi je grajsko temeljno zidovje kar zraslo s skalivo pečino!

Grad Motnik je bil zelo star, stal je menda že v 9. ali 10. stoletju. Najprej se le kot utrjen stolp, ki so mu šele pozneje prizidali udobne stanovanjske prostore.

Ker pa so ob koncu 15. stoletja gospodje Motniški izumrli, je postal grad, skupno s trgom Motnikom dejelno-knežja zastavna posest, dokler gospodstva niso prevzeli Apfaltrerni, ki so gospodarili skupaj s sorodnisko rodbino Scarlichu do konca 18. stoletja. Scarlich — morda Škrlič?

V letu 1760 je grad pogorel. Za silo obnovljen poslopje se je v letu 1771 samoodsebe podrla. Gradu potem niso več obnavljali, razvaline je prerasla trava in grmičevje. V današnji čas se je ohranilo le malo sledov.

Graščaki se z Motničani nikoli niso dobro razumeli. Graški so imeli tržane za kmetavzarje.

Motniški domačini so objestni gospodi močno zamerili. Celo tako, da niso hoteli gasiti požara, ki je leta 1760 zajel graščino. Ne kriki z gradu, ne glasen jok grajskih stanovalcev, ki se je z gradu slišal do sredine Motnika, nista ganila užaljenih tržanov. Morda so grajskim nesrečo celo privoščili?

Potem graščakom res ni kazalo drugega, kot da so se preselili v Ljubljano. Posle gradu Zgornjega Motnika ni bilo nikoli več, enega od spomenikov naše podložniške dobe...

Seveda pa so bila sosedska nasprotovanja tudi med hribovskimi kmeti in motniškimi tržani. Posebno kmetje najbližjih zaselkov so bili gorki na ošabne in domisljave tržane. Saj so se po gospodsko oblečeni tržani tudi po vnamjem hoteli ločevati od okoliških vaščanov, ki so se držali stare ljudske noše.

V knjigi Zgodovina trga Motnika, ki jo je napisal in v samozaložbi izdal 1. 1940 profesor Pavle Urancar, je stara noša motniških tržanov in okoliških kmetov natanko opisana. Iz ta istega virja sem črpal tudi nekatere tu uporabljenе zgodovinske podatke.

OSVOBOJENI TLACANI

Najbrž tvegam zameri pri »trškočetečih« Motničanih, če povem, da so bili kmečki podložniki gradu Zgornjega Motnika dobiti razboritejši od njih, ki so se načadno le pritoževali zaradi krivic, ki jih je delata graščina.

Prostovoljna akcija vaščanov Vrbnje

Vrbnje pri Radovljici — V nedeljo, 4. novembra, je petindvajset vaščanov naselja Vrbnje, ki sodi v krajevno skupnost Radovljica, opravljalo zemeljska dela za postavitev transformatorja v naselju. S prostovoljnimi delom so izkopali jame za drogove, posekali dreve, krajevne skupnosti Begunje so potok v zgornjem delu že očistili, zdaj ga bodo še prebivalci Vrbnje. Prostovoljna akcija se bo začela ob 8. uri.

D. S.

Kmetje iz okoliških zaselkov, ki so veljali dotedaj za podložnike, so se takoj po odselitvi zadnjega graščaka v Ljubljano, složno sporazumi, da pokupijo oziroma odkupijo vso grajsko posest. Bilo je to leta 1798. Pomembnost tega pogumnega dejanja spoznamo ob dejstvu, da so se ti motniški kmetje celih 50 let popreprišli tlačanskih spon in bremen kot grajski podložniki drugod po Slovenskem!

TRŠKI PRIVILEGIJ

B olj prav: trške svoboščine. Leto so bile nujna osnova za pridobitev trškega naslova. Danes poznamo le mesta in kraje (tj. vasi), včasih pa je bil vmes še trg s svojimi »trškimi pravicami«. Seveda se nekateri imenitni stari trgi (npr. Mengš, Kropa, Motnik) niso nikaj radi sprijaznili s tem »degradiranjem«. No, čas zaceli vse rane, pa bo tudi te... Če jih že ni?

Trg pa je nekoč moral izpolnitati določene pogoje za doseganje trške časti in veljave. Predvsem je moral biti na prometnem krajcu, imeti razvito obrt in trgovino pa še kak grad in veliko faro naj bi kraj, bodoči trg imel.

Motnik je vse to imel in tako je mogel avstrijski nadvojvoda Ernest Zeleznji s posebno listino povzdigniti kraj v trg. Bilo je to 26. marca 1423. — Poudarjeno pa je tudi bilo, da Motničani to zasluzijo s svojo zvestobo oblastem in z lepim vedenjem...

Zgodovinar Pavle Urancar, ki je preteklost Motnika natanko raziskal, meni, da so tržani res dobili pravico tržnega dne in tednu, da pa so si druge pravice najbrž nekako kar sami prisvojili! Tako: avtonomijo trga, lastnega sodnika s sodnim okolišem, pravico zatočišča ali azil in vojaško prostost. — No, najbrž pa le ni šlo vse tako po domače, čeprav ustreznih listin ni bilo mogoče najti, ne prej ne pozneje.

Trški sodnik je bil izvoljen za eno leto. Med drugim je moral tudi priseči, da ne bo delal razlike med bogatimi in revnimi. Obrazec prisege je iz leta 1411!

Meja trškega ogradja (ozemlja, področja) je bila označena z mejniki, križi ali starimi drevesi.

Nekateri trški gospodarji so bili oproščeni hišnega davka, njihovi sinovi pa vojaščine. — Trg Motnik je imel tudi pravico varnega azila (zatočišča, priběžališča) posebno za vojaške ubežnike. Na trškem območju jih nihče ni smel prijeti. In tako so se ti možje v zahvalo vdinjali imovitim tržanom kot hlapci brez plače. Kajti to je bilo za kmečkega fanta manjše zlo, kot vse življenje nositi glavo v nenehni nevarnosti po vseh evropskih bojiščih. Takrat je bilo v veljavi služenje vojaščine do smrti ali vse do visoke starosti.

Po nekem izročilu, ki pa listinsko ni podprto, je cesar Friderik III. (vladal v letih 1439—1493) dodelil vse te pravice trgu Motniku kot zahvalo za zvestobo, ki so mu jo domačini izkazali v bojih za celjsko dediščino. Ko se je Jan Vitovec, vojskovedod Katarine, vzdobjenega celjskega grofa Ulrika II., vrátil leta 1457 izpred Ljubljane (ki jo je zmanjšal oblegal) na Štajersko, so Motničani skupno s Špitalcem in tujinjskimi kmetji razbili njegovo vojsko vrh Kozjaka. Vitovec se je z manjšim krdelom vojakov rešil čez hrib v dolini Črnega potoka. Tu pa je bil blizu Krašnje dokončno potolčen; komaj si je rešil golo življenje.

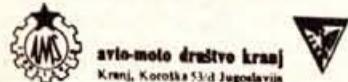
Turški vpadi skozi Motnik ni bilo dosti, le redke tolpe plenilcev so »obiskale« te kraje v letih 1469 in 1471. — Vendar pa bi izpričani »turški« tabori v Smartnem in v tujinjski srednji vasi utegnili govoriti nasprotno: da turških vdorov skozi Tuhinj le ni bilo tako malo in niti tako nepomembnih ne, četudi revni odročni hribovski kraji in pusta slabo poseljena močvirnata dolina niso bili nikaj mikavni za turške jezdece.

Turških vpadi skozi Motnik ni bilo dosti, le redke tolpe plenilcev so »obiskale« te kraje v letih 1469 in 1471. — Vendar pa bi izpričani »turški« tabori v Smartnem in v tujinjski srednji vasi utegnili govoriti nasprotno: da turških vdorov skozi Tuhinj le ni bilo tako malo in niti tako nepomembnih ne, četudi revni odročni hribovski kraji in pusta slabo poseljena močvirnata dolina niso bili nikaj mikavni za turške jezdece.

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

Najnovejše modele večernih oblek in kril za svečane prilike dobite v naših prodajnah v Kranju, Kamniku in Tržiču

Odbor za medsebojna razmerja delavcev pri AVTO-MOTO DRUŠTVU Kranj

razpisuje prosta delovna mesta in naloge
PRI ADMINISTRACIJI DRUSTVA

Delo se združuje za določen čas — nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu.

Pogoji:

- dvoletna administrativna šola,
- znanje strojepisja.

Prijave sprejema Avto-moto društvo Kranj, Koroška 53/d — sekretariat do vključno 28. 11. 1979.

SOZD SAP-VIATOR

DO VIATOR Ljubljana
TOZD Tovorni promet n. sub. o.
Ljubljana

oglaša prosta dela in naloge

VEČ VOZNIKOV ZA TUZEMSKI
IN MEDNARODNI TRANSPORT

Pogoji:

- poklicna šola za voznike motornih vozil,
- C, E kategorija, praksa zaželjena.

Ponudbe s kratkim opisom dosedanjega dela pošljite v roku 15 dni na naslov: SOZD SAP Viator, Kadrovski oddelok, 61000 Ljubljana, Celovška 166.

GIP Gradiš
TOZD GE Jesenice
Prešernova 5

objavlja naslednja prosta delovna mesta in vabi k sodelovanju za opravljanje del in nalog:

1. 2 KV KUHARICI

- za menzo v Struževem pri Kranju
- za menzo v Žirovskem vrhu

Pogoji:

- poklicna gostinska šola ali tečaj za kuharje

2. 2 PRIUČENI KUHARICI

- za menzo v Struževem pri Kranju
- za menzo v Žirovskem vrhu

Pogoji:

- tečaj za PU kuharice oziroma priučitev na delovnem mestu

3. 1 KV STROJNEGA KLJUČAVNICARJA

- za mehanično delavnico na Jesenicah, Prešernova 5

Pogoji:

- poklicna šola in 3 leta delovnih izkušenj

4. 10 KV TESARJEV

10 KV ZIDARJEV

5 KV 2ELEZOKRIVCEV

- za gradbišča na Jesenicah, Kranjski gorl, Kranju in Žirovskem vrhu

Pogoji:

- poklicna šola ali tečaj za KV.

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave s potrebnimi dokazili pošljite v 15 dneh po objavi na naslov GIP Gradiš, TOZD GE Jesenice, Prešernova 5, Kadrovsko služba.

PLANIKA

Industrijski kombinat
Kranj
Savska loka 21

objavlja za potrebe DSSS prosta dela in naloge:

UREJANJE TEHNOLOGIJE SPORTNE OBUTVE

Zahteva se višja strokovna izobrazba čevljarske smeri, 3 leta delovnih izkušenj in znanje enega svetovnega jezika. Poskusno delo traja 3 mesece.

Pismene ponudbe sprejema kadrovski oddelok kombinata Planika Kranj, 15 dni po objavi.

KZK KRANJ
TOZD Agromehanika
telefon 24-786

KMETOVALCI!

V trgovini na Koroški cesti 25 v Kranju vam nudimo rezervne dele za traktorje:

TOMO VINKOVIC od 15 do 30 KM UTB — Universal in za škopilnice naše proizvodnje

Akumulatorje in snežne verige za traktorje in avtomobile ter gume za traktorje.

Trgovina je odprta od 6. do 18. ure, v sobotah od 8 do 12. ure.

DO Varnost Ljubljana o.sub. o.

TOZD Varovanje
premoženja
Škofja Loka o. sub. o.

Dopolnjujemo razpis z dne 6. novembra 1979 za

INDIVIDUALNEGA
POSLOVODNEGA ORGANA
direktorja
TOZD Škofja Loka
— mandat traja 4 leta.

Prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izidu v roku 30 dni.

OPTIKA
PRIMC MARIJA

Cesta na Klanec 3
(v bližini gostilne Blažun)

Vam nudi kvalitetno
in hitro izdelavo
vseh vrst očal.

Se priporočam!

MALI OGLAS oddati pri nas v
uredništvo je enostavno: lahko
ga napišete in pošljete tudi po
pošti ali sporočite njegovo vse-
bino po telefonu na št. 23-341

Veletrgovina

ŽIVILA
Kranj
TOZD Maloprodaja

OBJAVLJA JAVNO DRAŽBO
ZA PRODAJO
MOTORNIH VOZIL

1. KOMBI ZASTAVA 1300 F
nosilnost 1250 kg
izklicna cena 20.000,- din

2. KOMBI IMV DIESEL
nosilnost 1000 kg
izklicna cena 30.000,- din

Vozili sta v voznem stanju

Javna dražba bo v sredo,
14. novembra 1979, ob 15.
uri pred upravno zgradbo v
Naklem.

Splošna bolnica Jesenice

Delavski svet objavlja prosta dela in naloge

PREDSTOJNIKA KIRURSKEGA ODDELKA

(reelekacija)

Pogoji:

- specialist kirurg s 5-letno izkušenostjo,
- s sposobnostjo za organiziranje, koordiniranje dela in ustvarjalnim odnosom v samoupravljanju.

Stanovanj ni na voljo.

Osebni dohodek po samoupravnem aktu.

Prijave z dokazili o izobrazbi in delovni dobi pošljite do 30.11. 1979 na naslov Splošna bolnišnica Jesenice, Maršala Tita 112.

Prijavljeni kandidati bomo obvestili o izbiri v 15 dneh po izteku razpisane roke.

Osnovno zdravstvo Gorenjske

TOZD Zdravstveni dom Kranj

komisija za delovna razmerja

razpisuje za šolsko leto 1979/80 naslednje štipendije:

1. dve štipendiji na medicinski fakulteti — oddelek splošna medicina (III. letnik)
2. dve štipendiji na šoli za medicinske sestre (profil medicinski tehnik)
3. štipendijo na šoli za laboratorijske tehnike

Kandidati za štipendije naj vlogi, izpolnjeni na obrazcu DZS 1,65, priložijo:

- življennjepis,
- spričevalo o zaključnem izpitu ali potrdilo o vseh opravljenih izpitih in potrdilo o vpisu,
- potrdilo o premoženjskem stanju (obrazec 0,12)
- izjavo kandidata, da ne prejema druge štipendije oziroma da nima obveznosti iz naslova štipendiranja

Upoštevali bomo vloge, ki bodo prispele v 15 dneh od objave na naslov: Osnovno zdravstvo Gorenjske, Kranj, Gospodarska 10 — kadrovska služba.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po preteklu roka za sprejemanje prijav.

PLANIKA

Industrijski kombinat
Kranj

Delavski svet TOZD Sestavni deli razpisuje dela in naloge
VODJE TOZD SESTAVNI DELI

Za opravljanje razpisanih del in nalog mora kandidat izpolnjevati poleg pogojev, predpisanih v členu 511 zakona o združenem delu, še naslednje posebne pogoje:

- da ima visokošolsko izobrazbo kemijske, ekonomske ali organizacijske smeri,
- da ima tri leta uspešnih delovnih, vodilnih ali vodstvenih izkušenj v proizvodnji obutve, v komercialni, finančno-računalovodske službi ali splošni službi,
- da obvlada nemški ali angleški jezik,
- da je moralno politično neoporečen, ter da izkazuje uveljavljajoči samoupravnih odnosov.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo štirih let.

Rok za vložitev prijave je 15 dni po objavi razpisa, poslati pa jih je treba kadrovskemu oddelku Industrijskega kombinata Planika, Kranj, v zaprti ovojnici z oznako Razpis del vodje TOZD Sestavni deli.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po preteklu roka za vložitev prijav.

ALPETOUR

TOZD hoteli Pokljuka
Škofja Loka

objavlja na podlagi sklepa delavskega sveta prosta dela in naloge

ŠIVALJE — LIKARICE

Pogoji:

- priučena delavka — šivilja,
- 1 leto delovnih izkušenj.

HISNIKA SPORT-HOTELA IN DEPANDANSE JELKA

Pogoji:

- NK delavec, 1 leto delovnih izkušenj

SOBARICE DEPANDANSE JELKA

Pogoji:

- uspešno zaključenih najmanj 6 razredov osnovne šole,
- 1 leto delovnih izkušenj.

POMOŽNE DELAVKE V KUHINJI

Pogoji: NK delavka

Za vsa zgoraj navedena dela je delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poskusnim delom 1 mesec.

CISTILKE

Pogoji: NK delavka

Za dela čistilke je delo za določen čas — sezonsko s polnim delovnim časom.

Pismene ponudbe z dokazili sprejema kadrovski oddelok v Škofji Loki, Titov trg 4 b, 15 dni po objavi.

C izbiri bomo kandidate obvestili v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

MALI
OGLASItelefon
23-341

PRODAM

Prodam dvojno POMIVALNO KO-
TO in neravne pločevine (levo)
OMARICO. Vprašajte po telefo-
nu 942-150 9251

prodam uvoženo POROC-
BLEKO za vikto postavo. Oma-

Kokrica, Dežmanova 9, Kranj
9252

Prodam težko KRAVO, 8 mesecev.

Pokoren Franc, Binkelj 6,
Loka 9253

prodam nov PISALNI STROJ
TBM de lux. Bobnar, Gode-

škoja Loka 9254

prodam dobro ohranjeno Hrasto-

PALNICO. Poljanska c. 42, Škof-

Loka 9255

Prodam črnobel TELEVIZOR

Gorenje. Bole, Kranj, C. Sta-

zarija 26 9256

prodam enofazno CRPAL-

smogljost 6001 na minuto,

možnost za odvajanje odpadnih

stavovanjske hiše. Jeglič,

Deglje 85. Ogled popoldan. 9257

ugodni ceni prodam nov STE-

PLIK (2 plin, 2 elektrika) in plin-

PEČ super, delno rabljeno.

popoldan od 16. do 18. ure.

Tončka Dežmana 4, stanova-

9258

prodam PESEK, karam-

sklico za Z-750 in z. d.

za Z-101. Lahovče 52, Cerk-

9259

TERMOAKUMULACIJ-

PEČ, 4 kW. Zorman, Hrib 28,

večjo količino krmilnega

mirinja, cena 1,50. Zavrl, Vo-

le 17, Cerkle 9261

prodam raztegljivo MIZO in 6

LOV. Marinkovič, Golnik 47
9262

lamelni HRASTOV PAR-

II. vrste. Dolenc Janko, Pra-

vo 15, Selca nad Škofjo Loko
9263

Prodam dobro ohranjen nemški
KÖPPERSBUSCH s pečico. Marjanovič Marija, Pot na Jošta 47, Kranj — Stražišče 9288

Prodam dva PRASIČA za zakol.

Okroglo 4, Naklo 9290

VOZILA

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1967.
Telefon 064-47-308 9082

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1974.
Britof 173 9101

Prodam PASSATA L, letnik oktober 1974, registriranega do oktobra 1980. Informacije tel.: 061-749-039 9125

Prodam ŠKODO MB 1000, celo ali po delih, vozno, stroj gordini, generalno obnovljen, letnik 1961, stroj TOMOS CITROËN 2 CV 12 KS, primeren tudi za motorne sani. Ogled možen vsak dan po 16. ura, nedelja cel dan. Cena ugodna. Kovačič N., Obre 17, Bohinjska Bela 9264

Prodam nov neregistriran CI-
TROEN G super 1,3. Telefon 23-538,
C. JLA 6, Kranj 9265

Prodam AUSTIN 1300. Jakše Ja-
nya, Veljka Vlahovič 7, Kranj 9266

Po ugodni ceni prodam avto
PRINZ 1200 C. Adergas 28, Cerkle 9267

Poceni prodam 6 ZIMSKIH GUM
za ŠKODO, komplet s plastiči.
Kamberi, C. 1. maja 37, Jesenice 9268

Prodam 126-P, letnik 1976, regis-
triran do decembra 1979. Gobovec 7, Podnart 9269

Prodam VW — »hrošča«. Telefon
064-24-903 9270

Prodam dobro ohranjeno ŠKODO
1000 MB. Telefon 064-60-501 9272

Prodam karambolirano LADO,
letnik 1973. Kejžar Marjan, Davča 72, Zelezniki 9273

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1974.
Reševa 16, Kranj 9274

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1970,
cena 8.000 din. Šimenc Marija, Zg.
Lipnica 21, Kamna gorica 9275

Prodam TAM 5000 kiper, ter ob-
novljen VW 1200, letnik 1965, regis-
triran do novembra 1980. Telefon
064-70-015 9276

Ugodno prodam PEUGEOTA 204
in 304 in TRAINOZARECO PEČ,
dam tudi na GRADBENI KREDIT.
Senčur, Pajarjeva 12, tel. 41-012 9089

Ugodno prodam dobro ohranje-
nega »SPAČKA«, letnik 1976. Tele-
fon 27-221 — ogled vsak dan 9291

Prodam AMI 8, letnik 1975. Infor-
macije popoldan po tel.: 26-632 9292

Ugodno prodam ZASTAVO 750,
letnik 1976, registrirano do marca
1980. Ogled popoldan po 15. uri.
Žbogar Bojan, Novi svet 8, Škofja
Loka 9293

STANOVANJA

Zakonca z otrokom iščeta STA-
NOVANJE v Škofji Loki ali na re-
lacijski Škofja Loka—Ljubljana. Na-
slav v oglasnom oddelku. 9199

Mlada 3-članska družina išče manj-
še STANOVANJE v Kranju za dobo
enega leta. Ponudbe pod: Mirni 9201

Studentka išče GARSONJERO ali
ogrevano SOBO v Kranju. Sifra:
Lahko takoj 9277

Studentki iščeta v Kranju ogrevano
SOBO s souporabo kopalnice.
Sifra: Kmalu 9278

Studentka išče v Kranju ogrevano
SOBO s souporabo kopalnice.
Sifra: Čimpres 9279

Iščem SÓBÓ na Bledu ali bližnji
okolici. Naslov v oglasnom oddelku.
9280

Oddam SOBO na Bledu proti
predplačilu. Partizanska 5 a, Bled
9281

POSESTI

V najem vzamem GARAZO na
Planini v Kranju. Za pet mesecev
plačam vnaprej. Telefon 26-752 9287

ZAPOSLITVE

Takoji zaposlim dva ELEKTRO-
INSTALERJA. OD 8.000 din. Infor-
macije po telefonu: 064-25-110 9223

INSTRUIRAM matematiko in fiziko
za srednje šole. Debeljak,
Škofja Loka, tel.: 62-091 9282

Sprejem nekvalificiranega de-
lavca ali delavko v Kranju ali bli-
žini v stalno zaposlitev. Puhar, Pla-
nina 38, Kranj 9283

Iščem delavca za 15 do 20 ur te-
denško — dopoldan. Titov trg 8,
Kranj 9284

Izdaja CP Glas, Kranj, Ulica Moše
Pijadeja 1. Stavek: TK Gorenjski
tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje
Ljudska pravica, Ljubljana, Kopi-
tarjeva 2. — Naslov uredništva in
uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja
1. — Tekoči račun pri SDK v Kra-
nju Številka 51500-603-31999 — Te-
lefon: glavni urednik, odgovorni
urednik in uprava 23-341, uredni-
štvo 21-835, novinarji 21-880, malo-
oglajni in naročniški oddelek
23-341. — Naročnila: letna 325 din,
polletna 175 din, cena za 1 številko
v kolportaži 5 dinarjev. — Oprošte-
no prometnega davka po pristojnem
mnenju 421-1-72.

Takoji zaposlim delavko za leplje-
nje podplatov pri izdelavi tekstil-
nih copat. Bučan Vilko, Britof 240
9285

Takoji zaposlim NK delavca v
KOVINSKI STROKI. Stanonik Jo-
žef, Predmost 22. Poljane nad
Škofjo Loko 9217

OBVESTILA

AKADEMSKI KOMORNÍ ZBOR
KRAJN vabi k sodelovanju moške,
starejše od 18. let. Sprejem novih
pevcev bo do 15. novembra v pevski
sobi Gimnazije Kranj, in sicer vsak
PONEDELJEK in ČETRTEK ob
20. uri. VABLJENI!

CISCENJE OBLOG: »stehihov«, ta-
pisom in sedežnih garnitur. Go-
galja, Kidričeva 38, Kranj, telefon
22-059 (Senjak) 9213

Nova PLESNA TECAJA
v hotelu CREINA Kranj se pri-
četa v torek, 20. novembra:
NADALJEVALNI ob 18. uri ZA-
ČETNI ob 19.30

Tečajnina za študente — dijake
z dokazili 150 din, za zaposlene
pa 300 din. Prijave na pričetku
tečaja.

ZAMENJAM ali POPRAVLJAM
ZAVORE na vseh vrstah vozil.
Pavšič, Kranj, Kurirska pot 6
9286

ALPETOUR
Škofja Loka

TOZD Servis osebnih vozil in mehanizacije
Kranj

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja
naslednja prosta dela in naloge

1. REZALCA I ZA RAZREZ PLASTIČNIH MAS
2. REZALCA II ZA RAZREZ PLASTIČNIH MAS
3. STRUGARJA
4. CISTILKE OSEBNIH VOZIL
2 delavki

Pogoji za sprejem:

- Pod 1. poklicna šola mizarske stroke in 2 leti delovnih izkušenj. Po-
skusno delo 2 meseca. Odslužen vojaški rok.
Pod 2. NK delavec. Poskusno delo 1 mesec. Odslužen vojaški rok.
Pod 3. Poklicna šola kovinske stroke in 3 leta delovnih izkušenj.
Odslužen vojaški rok.
Pod 4. NK delavka. Poskusno delo 1 mesec.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Vsa dela razen pod točko 4. se opravljajo v obratu Cerkle, zato
je začeleno stalno bivališče v Cerklih ali bližnji okolici.

Pismene ponudbe z dokazili sprejema 15 dni po objavi kadrovski
oddelek Kranj, Koroška c. 5. Kandidati bodo o izbiri obveščeni
v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

Kmetijsko živilski kombinat

Kranj
C. JLA 2

objavlja na podlagi sklepa
Komisij za delovna razmerja
naslednja prosta dela in naloge:

TOZD Kmetijstvo Kranj

1. KV AVTOMEHANIKA
za opravljanje avtomobilskih del II v Mehaničnem servisu
v Senčurju

Posebni pogoj: eno leto delovnih izkušenj pri popravljanju kme-
tijske mehanizacije, vozniki izpit B kategorije,
poznavanje agrotehnik, odslužen vojaški rok.

2. KV STROJNEGA KLJUČAVNIČARJA
za ključavničarska in varilna dela v Mehaničnem servisu
v Senčurju

Posebni pogoj: 1 leto delovnih izkušenj pri vzdrževanju kmetijske
mehanizacije, poznavanje agrotehnik, odslužen vojaški rok.

TOZD Kooperacija Radovljica

3. DIPLOMIRANEGA KMETIJSKEGA INŽENIRJA
ALI KMETIJSKEGA INŽENIRJA
za vodenje delovišča Polje

Posebni pogoj: 2 oziroma 5 let delovnih izkušenj na enakih ali
podobnih delih.

4. DIPLOMIRANEGA KMETIJSKEGA INŽENIRJA
ALI KMETIJSKEGA INŽENIRJA
za vodenje delovišča Bled

Posebni pogoj: 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na enakih ali
podobnih delih.

5. KV ŽIVINOREJCA ALI DELAVCA BREZ POKLICA
za krmiljenje živine na delovi

Prometna vez prijateljstva dveh držav

Predsednik skupštine občine Jesenice Slavko Osredkar je uglednim gostom zaželet na Hrušici prirčno dobrodošlico. — Foto: F. Perdan

Nadaljevanje s 1. str.

Ante Zelić, predsednik zveznega komiteja za promet in zveze, je v svojem govoru med drugim dejal: »Z izgradnjo predora skozi Karavanke začenjamо urešnjevati dogovor med obema vladama. Objekt ima izreden pomen, z njim obvladujemo resnično veliko prepreko pri razvoju prometa in gospodarskega sodelovanja nasploh. Ta predor bo povezel evropski sistem magistralnih poti z jugoslovanskim avtocestnim Bratstvom in enotnost, ki predstavlja najbolj pomemben objekt v jugoslovenski cestni infrastrukturi. Predor Karavanke pa je brez dvoma največji

objekt na vsej trasi, ki predstavlja tudi povezavo vseh držav zahodne Evrope z evropskim jugovzhodom in dalje z državami Bližnjega in Srednjega vzhoda. Prav tako je treba upoštevati prispevek tega predora k boljši povezavi severnojadranskih pristanišč z njihovim naravnim zaledjem v Evropi...«

Z izgradnjo tega predora, je nadaljeval Ante Zelić, »bodo dani mnogo boljši pogoji za hitrejši razvoj mednarodnega prometa in trgovine. Skupna akcija Avstrije in Jugoslavije pri izgradnji tega predora predstavlja posebno pomemben primer usklajevanja naravnih interesov in sodelovanja med dvema

Po slovesni otvoritvi del karavanškega predora tako na severni kot na južni strani sta se dr. Bruno Kreisky in Veselin Djuranović pogovarjala v Celovcu, predvsem o možnostih gospodarskega in obmejnega sodelovanja ter o aktualnih mednarodnih vprašanjih. Posebno pozornost sta namenila tudi slovenski in hrvaški manjšini in bila enotna, da je urešnjevanje pravic in zagotavljanje enakopravnosti, krepitvijo njihovega položja dana možnost, da postanejo most prijateljstva med obema sosedoma. Njun pogovor so ocenili kot izredno koristen in pomemben za prihodnji razvoj in sodelovanje sosed, predsednik zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović pa je avstrijskega zveznega kanclerja povabil v Jugoslavijo, kar je dr. Bruno Kreisky z zadovoljstvom sprejel.

Predsednik Djuranović in predsednik slovenskega izvršnega sveta dr. Anton Vrataša pa sta se popoldne v Celovcu srečala tudi s predstavniki slovenske manjšine. V pogovoru so sodelovali Feliks Wieser, Matevž Grilc, Filip Warasch, Franci Zwitter in Novak Pribičević, ki so dejali, da se razmere na Koroskem od zadnjega obiska Veselina Djuranovića niso bistveno spremene in da bi si morali v prihodnje prizadevati za razreševanje številnih odprtih in nerešenih vprašanj slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji. Predsednik zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović je dejal, da so zahteve manjšin sestavni del jugoslovansko-avstrijskih odnosov in da bo treba upoštevati njihove pravice in njihove zahteve.

Tako so se sklenile slovesnosti ob otvoritvi del pri izgradnji predora Karavanke, jugoslovansko-avstrijski pogovori pa so dokazali, da si obe državi resnično želita nadaljnega gospodarskega in političnega sodelovanja, ki temelji na spoštovanju suverenosti in enakopravnosti ter prizadevanjih za mir.

D. Sedej

Uradne otvoritve na Hrušici so se med drugimi udeležili deželnih glavarjev Leopold Wagner, predsednik izvršnega sveta skupštine SRS, dr. Anton Vrataša, avstrijski zvezni kancler dr. Bruno Kreisky ter predsednik zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović. — Foto: F. Perdan

DEŽURNI NOVINAR

tel: 21-860

New York — Generalna skupština OZN je včeraj začela razpravo o položaju v Kampučiji. Trajala bo predvidoma tri dni. Skupština razpravlja o dveh predlogih za rešitev porečega vprašanja Države, članice združenja ASEAN, zahtevajo ustavitev sovražnosti in takojšen umik vseh tujih čet in Kampučije. Vietnam, ki so mu pridružili se Afganistan, Angola, Grenada, Laos in Nikaragva, pa poziva vse države, naj se ne vmešavajo v notranje zadeve Kampučije in poudarja, da probleme med Kampučijo in drugimi državami v jugovzhodni Aziji lahko rešijo samo te države.

Oslo — Na sedežu norveške družbe Bergesen, ki je lastnica velikega tankerja za prevoz surove nafte in rud »Berge Vangas«, so sporočili, da je treba potopljeno ladjo steti za izgubljeno. Majhno upanje, da bi morda še našli kakega preživelega člana posadke tega tankerja, ki ga je uničila močna eksplozija, spodbujajo občasni uspehi ladij in letal, ki sodelujejo v iskanju potopljene ladje.

Tunis — Jutri se bodo v Tunisu sestali zunanjji ministri članic arabske lige, da bi pripravili dnevni red za konferenco čefov arabskih držav, predvideno za 20. novembra. Posebno pozornost bodo posvetili jugu Libanona, obravnavali pa bodo tudi druga vprašanja.

Beograd — Delegacija Zveze komunistov Jugoslavije, ki jo vodi članic predsedstva CK in predsednik Zveze komunistov Hrvatske Milka Planice, je včeraj odpovedala na sedmimedvnejši obisk v Peking. Pogovor bo tekel o sodelovanju med kitajsko in našo partijo.

Vreme — Kazo, da je z lepino in suhim vremenom konč. Za danes napovedujemo od zahoda poslabšanje s pooblaščitvami in vmesnimi manjšimi padavinami, pretežno dežjem. Temperatura se bo na Gorenjskem gibala le nekaj stopinj nad ničo.

H.J.

Predor Karavanke

Predor skozi Karavanke bo dolg 7864 metrov, od tega 4414 metrov na avstrijskem državnem ozemlju in 3450 metrov na jugoslovanski strani. Graditi ga bodo začeli prihodnjo pomlad, ko bodo opravili vsa pripravljjalna dela. Z deli naj bi zaključili spomladni 1984. leta, krediti bo zagotovila jugoslovanska stran, investitor republiška skupnost za ceste. Odplačevali ih bodo 25 let, vsi stroški izgradnje pa se bodo delili med Avstrijo in Jugoslavijo na polovico.

V Avstriji bodo morali zavarovati strmo področje portala, graditi dovozne ceste k portalu. V Jugoslaviji je dovozna cesta h glavi jaška že prevozna, oddali pa so tudi že dela za gradnjo prek Save, za regulacijo Save v območju južnega portala in za cestno povezavo gradbišča. Medtem ko na avstrijski strani pri prodiranju skozi Karavanke ne pričakujemo večjih težav, računajo na jugoslovanski strani z razmeroma težkim prodiranjem, ker predor vodi skozi dolge odseke ilovnatega skrilavca in peščenjaka, na posameznih mestih pa pričakujemo vdor yode in metana.

Podelitev znakov letalca-reševalca na brniškem letališču — Foto: F. Perdan

Med bolnimi zdravi bolniki?

V letosnjih devetih mesecih je bilo v gorenjski regiji zaradi boleznske odsotnosti z dela izgubljenih 947.000 delovnih dni. V to brez dvoma glozmano številkovo vsteti tako dnevi bolniške odsotnosti do 30 dni, kar gre v breme organizacij združenega dela, kot dnevi, ki se poravnajo iz sredstev občinskih zdravstvenih skupnosti. Že bežen pogled na število dni, organizacije združenega dela so letos plačale 553.000 delovnih dni, dokaj zgovorno priča, da letos nismo nič bolj zdravi, kot smo bili prejšnje leto. Celo nasprotno, bolniške odsotnosti z dela je več za dobrih 9 odstotkov. Če pa vemo, da tudi v zadnjih mesecih tega leta, ki veljajo tudi za mesece prehodov takoj pri odraslih kot otrocih, lahko pričakujemo, da bomo presegli lansko število boleznskih dni — 1.3 milijona.

Po boleznskih odsotnostih z dela je bila gorenjska regija med ostalimi regijami nekje v zlati sredini tako v lanskem letu kot tudi v letosnjem, vendar pa jo z dokaj ugodnim poprejem postavljata na to mesto predvsem kranjska in škofjeloška zdravstvena skupnost, ki imata v regiji nižje odstotke odsotnosti z dela kot ostale tri občine. Da bi vsaj deloma zavrljali nadaljnji porast bolniškega staleža, je bil v skupščini zdravstvene skupnosti na predlog zdravstvenega sveta sprejet predlog ukrepov, ki se med drugim nanaša tudi na bolniški stalež: vendar pa s samim administrativnim omejanjem ne bi prišli daleč, prav tako ga ne bodo zmogli bistveno omejiti sami zdravstveni delavci oziroma le zdravniki splošnih ambulant. Za to naj bi se zavzeli tudi uporabniki zdravstvenega varstva predvsem v organizacijah združenega dela. Brez dvoma bi z doslednjim spoštovanjem pravil o varstvu pri delu zavarovali in obvarovali prenekaterega delavca pred delovno nezgodbo. Tudi strpenjski odnos med delavci in vodstvenimi delavci nemalokrat kažejo »zdravstveno stanje v kolektivu, nasprotno pa konfliktni situaciji tudi povečujejo beg delavcev v bolniško. Slaba kontrola delavcev v bolniškem staležu, malomaren odnos do lastnega zdravja — neupoštevanje zdravnikovih navodil, slaba preventiva v samih organizacijah združenega dela pa so med drugim tudi vzroki, ki stalno večajo število delavcev v bolniškem staležu.«

V strukturni bolniških dñih pa letos bolj kot vse drugo narašča izstanek z dela zaradi nege družinskega člana. V tržiški zdravstveni skupnosti, ki že dlje časa izstopa po povečevanju nege družinskega člana, je število dni v letosnjem tričetrletju že preseglo število lanskih doseženih v celiem letu, le malo bolje pa je v radovaljski zdravstveni skupnosti, kjer sicer nega družinskega člana še ni skočila čez vse meje, vendar pa ji veliko ne manjka. Nekaj bolje, toda se vedno dosti več kot v primerjavi z enakim lanskim obdobjem, je v ostalih zdravstvenih skupnostih. Zakaj takšen porast nege družinskega člana pa je najbrž vprašanje, na katerega ni lahko niti enostavno odgovoriti.

L.M.

Brez njih ne gre več

Na Brniku pretekli četrtek podelili značke letalca-reševalca in s tem je tudi uradno ustanovljena letalska reševalna služba Slovenije

Brnik — Pred dvanaestimi leti je helikopter republiškega sekretariata za notranje zadeve prvič sodeloval v reševalni akciji in od tedaj dalje je ta naprava nepogrešljiva pri reševanju v gorah in drugje. Hkrati z rastjo te veje službe milice so se kalili in usposabljali tudi gorski reševalci. Številni tečaji so bili potrebeni in veliko naprav je bilo vloženih v teh letih. Zavidljiv helikopterski potencial imamo že v Sloveniji in kmalu se bosta tej modri jati pripravili še dve ptici z izjemnimi lastnostmi. Ena od njih bo pravi velikan, saj bo lahko sprejel 12 ljudi ali, seveda preurejen, šest nosil, pa še dovolj prostora za opremo in reševalno spremstvo.

V četrtek je bila na brniškem letališču s skremno slovesnostjo zaključena pomembna faza razvoja naše letalske reševalne službe. Desečim izkušenim in za rokovanje s helikopterjem usposobljenim gorskim reševalcem so bile podeljene značke reševalca-letalca, kar pomeni tudi ustanovitev letalske reševalne službe Slovenije. Razen desetih gorskih reševalcev dr. Andreja Robiča, dr. Evgena Vaukna, dr. Franceta Maležiča, Emila Herleca, Kristijana Langusa, Toneta Langerholca, Toneta Kralja, Jožeta Rožiča, Andreja Kolenc in Franca Baumana so značke reševalca letalca prejeli tudi vsi predstavniki letalske milice Slovenije ter načelnik slovenske Gorske reševalne službe.

Slovesnost je bila hkrati tudi devetnajstek članov letalske reševalne službe. Govor je bilo o usposabljanju novih letalcev reševalcev, vedno glasneje pa razmišljamo tudi o poklicnih letalcih reševalcih. Kmalu utegne zagledati beli dan pose-

PROMETNIH ZNAKOV NI

LESCE — Ce se peljete iz Lesce proti Begunjam in nazaj, dvakrat naletite na prometni znak »spolzka cesta«, toda za naselje Hlebec ne nobene table. Več kot dve leti je stal prometni znak le v eni smerti, naslonjen na bližnjo jablano in oznanjal, da se bližate naselju Hlebec skupaj z znakom z omejitvijo hitrosti 40 kilometrov na uro. Iz smerti Begunj-Lesce pa so prav tak znak že pred tem odstranili v neznamo.

Tako že leti dni tudi na jablano naslonjenega znaka ni. Na istem mestu, kjer sta prej stale prometna znaka z označbo kraja in omejitvijo hitrosti, so pred kratkim postavili nova prometna znaka, ki opozarjata le na spolzko cesto. To pomeni, da v prime ru suhe ceste lahko dvrite z neomejito hitrostjo po vijugasti cesti, polni solarjev, tovornjakov... Tudi kazni za prehitro vožnjo izstanejo...

Vse to je prav žalostno za vesčane Hlebec, še posebej, ker so pred tremi leti prosili skupščino občine Radovljica — reševalci za promet, da obnovijo trajana prometna znaka. Verjetno bi ta znaka ob današnji govoru prometa mnogo bolj potrebovali kot so ga ob prvi namestitvi, ko se je večinoma vozilo še s konjsko vprego. Vse kaze, da po novem letu lahko prometni znak za spolzko cesto nadomestiti znaka za označbo kraja in omejitev hitrosti...